Międzywydziałowe Centrum Języków Obcych
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

KONFERENCJA NAUKOWO-EDUKACYJNA

Języki specjalistyczne w badaniach i praktyce: doświadczenia, horyzonty, wyzwania

19-20.06.2015

KOMITET NAUKOWY:

Prof. dr hab. Wojciech Dyduch, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach
Dr hab. Ewa Donesch-Jeżo, Uniwersytet Jagielloński
Dr hab. Prof. AJD Piotr Mamet, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie
Dr hab. Prof. UŚ Adam Wojtaszek, Uniwersytet Śląski
Dr Jolanta Łącka-Badura, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

KOMITET ORGANIZACYJNY:

Mgr Grażyna Dyląg, Kierownik Międzywydziałowego Centrum Języków Obcych
Dr Jolanta Łącka-Badura, Przewodnicząca Komitetu Organizacyjnego
Mgr Beata Malik-Kozłowska, Sekretarz Konferencji
Mgr Małgorzata Bakalarska-Dyduch, Organizator
Mgr Magdalena Łęska, Organizator

INFORMACJE PRAKTYCZNE

Miejsce konferencji

Konferencja Naukowo-Edukacyjna ***Języki specjalistyczne w badaniach i praktyce: doświadczenia, horyzonty, wyzwania*** obywa się w Centrum Nowoczesnych Technologii Informatycznych Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach przy ul. Bogucickiej 5 (Mapka nr 1).

Rejestracja uczestników i punkt informacyjny

Rejestracji można dokonać w punkcie informacyjnym na parterze Budynku CNTI w piątek 19 czerwca w godzinach 8.00 – 16.00 oraz w sobotę 20 czerwca w godzinach 8.30 – 15.00. W punkcie informacyjnym można także odebrać certyfikaty uczestnictwa oraz podstemplować delegacje służbowe.

Sesje równoległe

Prosimy o ścisłe przestrzeganie harmonogramu sesji: 20 minut na wystąpienie i 5 minut na dyskusję. W każdej sali znajduje się komputer i rzutnik multimedialny. Każdy prelegent będzie miał możliwość wgrania swojej prezentacji na pulpit komputera znajdującego się w odpowiedniej sali w czasie przerwy poprzedzającej daną sesję tematyczną. Prelegentów, którzy zamierzają rozdać słuchaczom dodatkowe materiały w formie drukowanej, prosimy o przygotowanie kopii we własnym zakresie.

Posiłki

W teczkach znajdziecie Państwo kupony obiadowe oraz zaproszenie na bankiet. Obiady podawane będą w Budynku CNTI na parterze. Przerwy kawowe odbywać się będą w holu przy Auli głównej.

Zapraszamy na uroczysty bankiet do Restauracji *Cadenza*, która mieści się w nowej siedzibie Narodowej Orkiestry Symfonicznej Polskiego Radia przy Placu Wojciecha Kilara 1. Bankiet rozpocznie się o godz. 19.

Na mapkach nr 2 i 3 pokazano trasy dojazdu i dojścia z budynku CNTI do siedziby NOSPR. Do restauracji można także dojechać tramwajem nr 43: z przystanku Zawodzie Uniwersytet Ekonomiczny na ulicy 1 Maja w kierunku Koszutka Słoneczna Pętla. Należy wysiąść na 9 przystanku (Katowice Rondo).

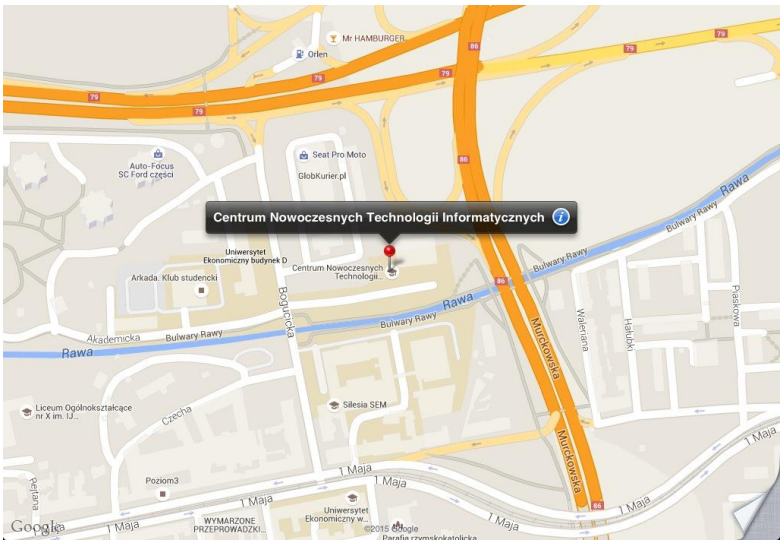

Mapka nr 1. Miejsce konferencji: Budynek CNTI, UE Katowice, ul. Bogucicka 5, Katowice.

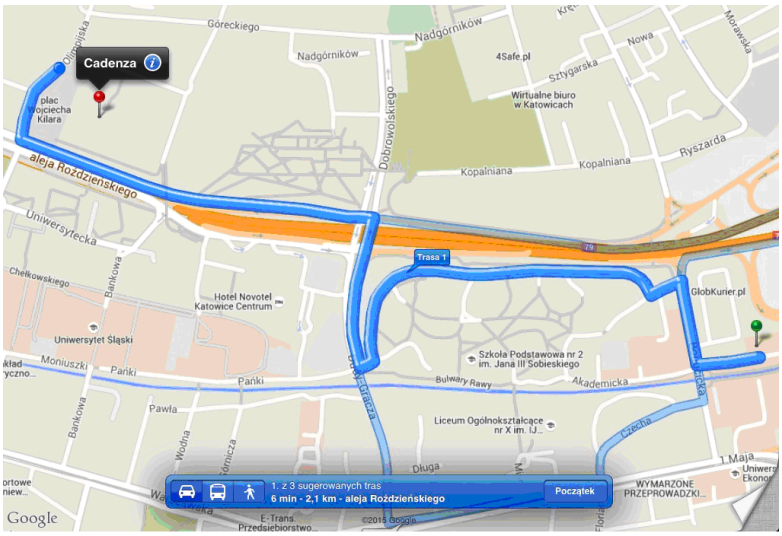

Mapka nr 2. Dojazd z CNTI do Restauracji *Cadenza*, Plac Wojciecha Kilara 1, Katowice.

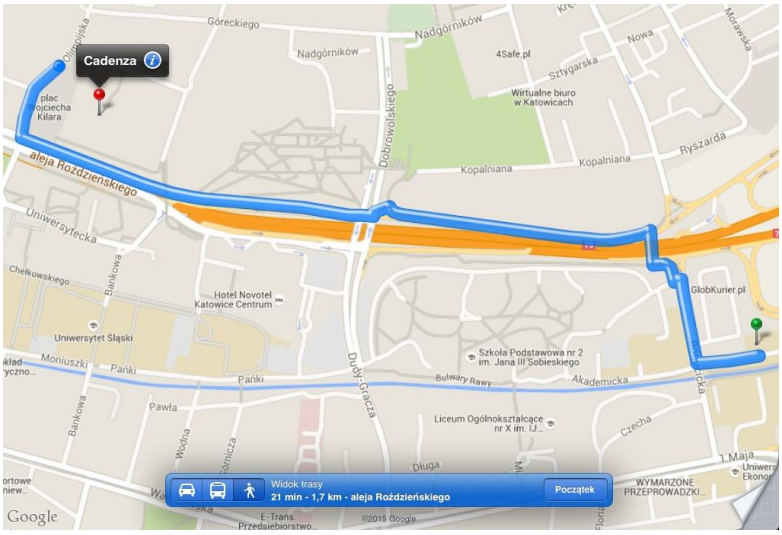

Mapka nr 3. Dojście z CNTI do Restauracji *Cadenza*, Plac Wojciecha Kilara 1, Katowice.

Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Międzywydziałowe Centrum Języków Obcych
Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

JĘZYKI SPECJALISTYCZNE w badaniach i praktyce

KONFERENCJA NAUKOWO-EDUKACYJNA

Języki specjalistyczne w badaniach i praktyce:
doświadczenia, horyzonty, wyzwania

PROGRAM

DZIEŃ 1 (piątek 19.06)

8.00 – 9.10 Rejestracja uczestników

9.15– 9.30	**OTWARCIE KONFERENCJI (Aula)**
WYKŁADY PLENARNE **9.30 – 11.00** **AULA**	WYKŁAD PLENARNY 1 Prof. dr hab. Wojciech Dyduch Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Paradoksy, mity i rzeczywistość nauczania języków obcych w uczelni ekonomicznej*** WYKŁAD PLENARNY 2 dr hab. Magdalena Sowa Katolicki Uniwersytet Lubelski ***Nauczyciel języka czy nauczyciel zawodu? Kompetencje nauczyciela języka specjalistycznego*** (Moderator: dr Jolanta Łącka-Badura)
11.00 – 11.30	**PRZERWA NA KAWĘ**

	AULA	SALA 2.19	SALA 3.15	SALA 5.15
SEKCJE TEMATYCZNE	**SEKCJA 1** **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Magdalena Łęska)	**SEKCJA 2** **TRANSLATORYKA / TERMINOLOGIA SPECJALISTYCZNA** (Moderator: mgr Michał Pieprz)	**SEKCJA 3** **TERMINOLOGIA / ANALIZA TEKSTÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Elwira Poleszczuk)	**SEKCJA 4** **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH /TERMINOLOGIA SPECJALISTYCZNA** (Moderator: mgr Mirosława Knapik-Jach)
11.30 – 11.55	mgr Anna Żebrowska, mgr Jolanta Idźkowska Uniwersytet Warmińsko-Mazurski ***Perspektywy rozwoju nauczania specjalistycznego języka angielskiego na uczelniach wyższych na podstawie wyników analizy SWOT Studium Języków Obcych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie***	mgr Katarzyna Bańka Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Tłumaczenie tekstów specjalistycznych na język chiński I z języka chińskiego. Dostępność źródeł słownikowych pomocnych dla tłumacza***	dr Elżbieta Kossakowska Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***O kilku mechanizmach kształtowania się rosyjskich terminów ekonomicznych***	dr Dorota Gonigroszek Uniwersytet Jana Kochanowskiego w Kielcach ***Metodyczne podstawy nauczania języka medycznego – specyfika, trudności, wyzwania***
11.55– 12.20	mgr Milena Pawelec Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***Doskonalenie umiejętności językowych – prezentacja multimedialna jako jedna z metod wprowadzania elementów języka specjalistycznego na zajęciach lektoratowych***	dr Joanna Woźniakiewicz Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***Problemy przekładu terminologii z zakresu techniki górniczej w tłumaczeniach na język włoski tekstów przewodników turystycznych***	mgr Maciej Labocha Uniwersytet Śląski ***Ekwiwalencja frazematyki specjalistycznej (na przykładzie wybranych rodzajów umów w języku rosyjskim i polskim)***	dr Michał Golubiewski Uniwersytet Gdański ***Znaczenie gramatyki w procesie nauczania specjalistycznego angielskiego języka morskiego***

12.20-12.45	mgr Agnieszka Kmak-Obrębska Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***Nauczanie języków specjalistycznych na lektoracie języka obcego w Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie na przykładzie pracy z tekstem specjalistycznym i podręcznikiem***	dr Radosław Gajda Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***Tłumaczenie języków programowania***	dr Sylwia Sojda Uniwersytet Śląski ***Terminologia polskiej i słowackiej judykatywy***	dr Magdalena Błaszak Uniwersytet Śląski ***Nowa leksyka w macedońskiej terminologii ekonomicznej***
12.45 – 13.10	mgr Renata Iwan Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***Nauczanie języków specjalistycznych z wykorzystaniem platformy e-learningowej Moodle – wyzwania organizacyjne i metodyczne (studium przypadku w oparciu o praktykę w Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie)***	mgr Łucja Majczak-Burek Katolicki Uniwersytet Lubelski ***Język e-PR w komunikacji internetowej firm IT działających na polskim rynku***	mgr Anna Śliwicka Uniwersytet Wrocławski ***Język prawniczy w badaniach juryslingwistycznych. Wyzwania i perspektywy***	mgr Monika Hohensee Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ***Włoski język biznesu – charakterystyka i analiza tekstów pisanych***

13.10– 14.10	**OBIAD**

WYKŁAD PLENARNY **14.10 – 15.00** **AULA**	WYKŁAD PLENARNY 3 dr hab. Prof. UR Marcin Grygiel Uniwersytet Rzeszowski ***Wykorzystanie metodologii językoznawstwa kognitywnego w badaniach nad językami specjalistycznymi*** (Moderator: dr hab. Magdalena Sowa)

	AULA	**SALA 2.19**	**SALA 3.15**	**SALA 5.15**
SEKCJE TEMATYCZNE	**SEKCJA 5** **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Elwira Poleszczuk)	**SEKCJA 6** **TRANSLATORYKA SPECJALISTYCZNA** (Moderator: mgr Ewa Grzelewska)	**SEKCJA 7** **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Beata Chodkiewicz)	**SEKCJA 8** **TERMINOLOGIA / ANALIZA TEKSTÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Krzysztofa Pycińska)
15.00 – 15.25	mgr Ewa Tabaczyńska Uniwersytet Warszawski ***Analiza wybranych podręczników do nauki języka niemieckiego jako języka obcego z zakresu polityki i administracji pod kątem merytorycznym, leksykalnym i językoznawczym***	mgr Renata Chuda Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ***Extralinguistic knowledge in the process of translating Formula 1 texts***		mgr Ida Skubis Uniwersytet Pedagogiczny im. KEN w Krakowie ***Les problèmes de la terminologie des pays germanophones – la langue standard et spécialisée***
15.25 – 15.50	mgr Ilona Grygiel, mgr Teresa Gąsior Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Trudności z wprowadzaniem słownictwa z zakresu języka biznesu na zajęciach języka niemieckiego na niższych poziomach zaawansowania (A1 i A2)***	mgr Katarzyna Bąk Wyższa Szkoła BIznesu w Dąbrowie Górniczej ***The role of computer software in legal translation. A practical perspective***	dr Grzegorz Śpiewak MACMILLAN ***What's the use of English to a modern professional?*** (60 minut)	dr Liliana Kozar Uniwersytet Zielonogórski ***Termes polysémiques à l'intérieur d'un corpus terminologique***
15.50– 16.15	mgr Dorota Duchnowska Politechnika Krakowska ***Język specjalistyczny, kształtowanie kompetencji komunikatywnej - praktyka nauczania na kierunkach niefilologicznych***	dr Magdalena Szczyrbak Uniwersytet Jagielloński ***Towards better specialist translator training: Analysing errors in legal translation papers***		mgr Edward Naporowski Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Etymologiczne uzasadnienie nazw miesięcy, dni tygodnia i pór roku w językach romańskich jako element uatrakcyjnienia lektoratu***

16.15 – 16.45	**PRZERWA NA KAWĘ**

	AULA	SALA 3.15	SALA 2.19	SALA 5.15
WARSZTATY/PREZENTACJE	**SEKCJA 9** (Moderator: mgr Magdalena Łęska)	**SEKCJA 10** (Moderator: mgr Mirosława Knapik-Jach)	**SEKCJA 11** (Moderator: mgr Krzysztofa Pycińska)	**SEKCJA 12** (Moderator: mgr Ilona Grygiel)
16.45 – 17.30	dr Michał Trzęsiok Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Ankietologia - ,,półprzewodnik" po metodologii badań ankietowych***	mgr Anna Żebrowska, mgr Jolanta Idźkowska Uniwersytet Warmińsko-Mazurski ***How to energize your Business English classes?***	mgr Joanna Osipowa Uniwersytet Jagielloński ***Leksyka prawnicza na zajęciach języka rosyjskiego. Techniki aktywizujące w nauczaniu języka specjalistycznego***	mgr Anna Rosół KLETT ***Kompetent kommunizieren im Beruf. Jak efektywnie komunikować się w języku niemieckim na gruncie zawodowym?***

19.00 BANKIET : Restauracja CADENZA (nowa siedziba NOSPR)

DZIEŃ 2 (sobota 20.06)

8.30 – 9.20 Rejestracja uczestników

WYKŁADY PLENARNE **9.30 – 11.20** **AULA**	WYKŁAD PLENARNY 4 dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik Uniwersytet Śląski ***Tłumaczenie (nie) jest łatwe (?), czyli jeszcze o barierach w przekładzie*** WYKŁAD PLENARNY 5 dr hab. Prof. UŚ Adam Wojtaszek Uniwersytet Śląski ***Reklama prasowa jako artefakt multimedialny – kodowanie znaczenia na styku przekazu słownego i obrazowego*** (Moderator: dr hab. Prof. UR Marcin Grygiel)

11.20 – 11.50 PRZERWA NA KAWĘ

	AULA	SALA 2.19	SALA 3.15	SALA 5.15
SEKCJE TEMATYCZNE	SEKCJA 13 **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Iwona Korkus)	SEKCJA 14 **TERMINOLOGIA / ANALIZA TEKSTÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Teresa Gąsior)	SEKCJA 15 **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Ewa Grzelewska)	SEKCJA 16 **TERMINOLOGIA / ANALIZA TEKSTÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: Beata Chodkiewicz)
11.50 – 12.15	dr Agnieszka Kałużna Uniwersytet Zielonogórski ***Dydaktyka tłumaczeń specjalistycznych na poziomie akademickim***	dr Emilia Wojtczak Uniwersytet Opolski ***Leksyka języków specjalistycznych (na przykładzie języka niemieckiego)***	mgr Kamil Petryk PEARSON ***ESP Competitive Advantage*** (45 minut)	mgr Róża Klimczak Uniwersytet Rzeszowski ***Język a wizerunek marki na przykładzie personifikacji wykorzystywanej w brandingu BMW***
12.15 – 12.40	mgr Joanna Sycz-Opoń Uniwersytet Śląski ***Edukacja informacyjna adeptów tłumaczenia specjalistycznego***	dr Joanna Szczęk, mgr Marcelina Kałasznik Uniwersytet Wrocławski ***„Ein Sonderfall an sich" – kilka uwag na temat statusu specjalistycznego języka kulinarnego (na przykładzie języka niemieckiego i polskiego)***		mgr Justyna Majchrowska Uniwersytet Rzeszowski ***Specyfika języka informatyki na podstawie portalu pclab.pl***
12.40 – 13.05	dr Aleksandra Łuczak Akademia Leona Koźmińskiego ***Rozwijanie sprawności pisania na kursach angielskiego języka prawniczego***	dr Ewa Majewska Uniwersytet Warszawski ***Rolle der substantivischen Determinativkomposita im deutschen medizinischehn Fachwortschatz***		mgr Diana Jagodzińska Uniwersytet Śląski ***Językowy obraz szkoły w aktach prawa oświatowego – czyli o szkole w normie***

13.05 – 13.30	dr Bożena Czekańska-Mirek Uniwersytet Śląski ***Specjalista czy omnibus? Refleksja nad rolą lektora języka obcego***	dr Grażyna Strzelecka Uniwersytet Warszawski ***Goldfelder, Handelsleute und Kolonien: Zur Sprache der Wirtschaft und des Handels im 19. Jahrhundert anhand von Berichten aus der Wirtschaftspresse***	mgr Natalia Sas Uniwersytet Jagielloński ***English as a lingua franca in the eyes of ESP teachers***	mgr Aleksandra Zok-Smoła Uniwersytet Śląski ***... nigdy nie mów nikomu, jak się mówi w szkole. Kilka uwag o języku nauczycieli***

13.30 – 14.30	OBIAD

WYKŁADY PLENARNE **14.30 – 15.50** **AULA**	WYKŁAD PLENARNY 6 dr hab. Prof. AJD Piotr Mamet Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie ***Komunikacja czy porozumienie? Próba adaptacji założeń* Plain English *do języka polskiego*** WYKŁAD PLENARNY 7 Piotr Jurczak Partner, Kancelaria BSJP Brockhuis Jurczak Prusak ***Język w biznesie, czyli zrozumieć Greka*** (Moderator: dr hab. Prof. UŚ Adam Wojtaszek **)**

	SALA 4.16	AULA	SALA 2.19	SALA 3.15	SALA 5.15
SEKCJE TEMATYCZNE	**SEKCJA 17** **ANALIZA TEKSTU: WARSZTATY** (Moderator: mgr Magdalena Łęska)	**SEKCJA 18** **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Beata Malik-Kozłowska)	**SEKCJA 19** **DYDAKTYKA JĘZYKÓW SPECJALISTYCZNYCH /TERMINOLOGIA SPECJALISTYCZNA** (Moderator: mgr Ewa Grzelewska)	**SEKCJA 20** **TERMINOLOGIA / ANALIZA TEKSTÓW SPECJALISTYCZNYCH** (Moderator: mgr Beata Chodkiewicz)	**SEKCJA 21** **WARSZTATY METODYCZNE** (Moderator: mgr Elwira Poleszczuk)
15.50 – 16.10		mgr Iwona Korkus Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Nauczyciel czy coach? Możliwości wykorzystania narzędzi coachingowych na zajęciach języka specjalistycznego***	dr Ewa Rot-Buga Instytut Badań Literackich PAN ***Dysonans między doświadczeniem a opisem – o nieprzydatności tradycyjnego specjalistycznego języka w nauczaniu jazdy konnej. I o znakomitej alternatywie!***	mgr Anna Napiórkowska-Łuczak Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu ***Euphemisms in Business Communication Practices***	mgr Adam Dominiak HUEBER ***MOTIVE - EINFACH – KURZ – GUT*** (45 minut)
16.10 – 16.30	dr Joanna Trzęsiok Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach ***Poczytaj sobie komputerze, czyli o metodach statystycznej analizy tekstu*** (90 minut)	mgr Dorota Galata – Młyniec Uniwersytet Ekonomiczny w Krakowie ***Co mózg ma wspólnego z nauczaniem i uczeniem się języka obcego? NOWA ERA: Coaching Językowy***	dr Ewa Rot-Buga Instytut badań Literackich PAN ***Specjalistyczne wydawnictwo jeździeckie - wyzwania dla tłumacza i redaktora*** (45 minut)	mgr Joanna Mazur Zespół Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych w Sosnowcu ***Przyszłość języków specjalistycznych – Plain English jako alternatywa dla języka specjalistycznego.***	mgr Rajmund Sawka EREPETITIO ***Mobilnie znaczy skutecznie*** (45 minut)
WARSZTATY **16.30 – 17.15**		mgr Kamila Łężniak Jagiellońskie Centrum Językowe ***Fostering learner autonomy as a key to successful development of ESP courses based on authentic materials*** (45 minut)		dr Barbara Czwartos Zespół Nauczycielskich Kolegiów Języków Obcych w Sosnowcu ***„Leichte Sprache – uproszczony język" jako odpowiedź na wzrastającą liczbę analfabetów funkcjonalnych***	

17.15 – 17.30	**ZAKOŃCZENIE KONFERENCJI**

WYKŁADY PLENARNE

Prof. dr hab. Wojciech Dyduch, Uniwersytet Ekonomiczny w Katowicach

Paradoksy, mity i rzeczywistość nauczania języków obcych w uczelni ekonomicznej

Czy prawdą jest, że zachodnie szkoły ekonomiczne nie nauczają języków obcych? Czy studenci kończący język na poziomie B2 muszą w korporacji i tak uczyć się języka biznesu od podstaw? Czy wystarczy znać język angielski, aby funkcjonować w świecie gospodarki? To niektóre ze stereotypów nauczania języków obcych, jakie w prezentacji postaram się pokazać. Dodatkowo, warto przyjrzeć się paradoksom w nauczaniu języków obcych, jakie są na uczelniach obecne. Przykładowo, z jednej strony szkoły wyższe z powodu niżu demograficznego tną koszty i ograniczają ofertę. Paradoksalnie, przedstawiciele praktyki gospodarczej zwracają się do uczelni w poszukiwaniu absolwentów z bogatymi efektami kształcenia i znajomością co najmniej dwóch języków obcych. A jaka jest rzeczywistość? W prezentacji przedstawię wyniki badań przeprowadzonych wśród studentów Uniwersytetu Ekonomicznego w Katowicach dotyczących studiowania języków obcych.

dr hab. Prof. UR Marcin Grygiel, Uniwersytet Rzeszowski

Wykorzystanie metodologii językoznawstwa kognitywnego w badaniach nad językami specjalistycznymi

Językoznawstwo kognitywne koncentruje się na analizie użycia języka w konkretnych kontekstach sytuacyjnych przy użyciu modeli kognitywnych odwzorowujących procesy mentalne. Najważniejszymi zagadnieniami są zatem: metafora rozumiana jako narzędzie poznawcze, struktury pojęciowe (w tym schematy wyobrażeniowe i amalgamaty) oraz kwestie referencji. Obecnie kognitywizm jako metodologia wykorzystywany jest także w glottodydaktyce, translatoryce, teorii filmu i literaturoznawstwie. W referacie dokonam przeglądu możliwości zastosowania tej bogatej już tradycji do badań nad językami specjalistycznymi skupiając się głównie na analizie terminologii specjalistycznej i kwestiach autonomii języków specjalistycznych. W polskiej literaturze językoznawczej w odniesieniu do języków specjalistycznych często mówi się o „wariantach języka", „odmianach języka", „odmianach funkcjonalnych", „stylach", „rozwarstwieniu społecznozawodowym języka ogólnonarodowego" oraz o „zróżnicowaniu języka w tzw. przekroju pionowym". Moim zadaniem będzie zaproponowanie takiej definicji języka specjalistycznego, która wykorzystywałaby nie tylko wcześniejsze ustalenia, ale również byłaby kognitywnie spójna.

Języki specjalistyczne z definicji charakteryzuje precyzja, konkretność, fachowość, monoreferencyjność, brak emocji. Jednak w referacie pokażę przykłady wskazujące na to, że języki specjalistyczne, a w szczególności angielski język biznesu oparte są na stereotypach, przenośniach, obrazowości zorganizowanych wokół schematów wyobrażeniowych i motywowanych za pomocą metafor konceptualnych. Będę także bronić tezy, że głównym celem języka specjalistycznego jest kreowanie znaczenia i jego transfer w wąskim kanale komunikacyjnym S2S (specjalista do specjalisty). Konsekwencją tego podstawowego założenia jest to, że języki specjalistyczne posiadają cechy kryptolektu i stają się niezrozumiałe dla ogółu użytkowników języka.

dr hab. Jolanta Lubocha-Kruglik, Uniwersytet Śląski

Tłumaczenie (nie) jest łatwe (?), czyli jeszcze o barierach w przekładzie

Postulowane przez współczesne badania językoznawcze szerokie spojrzenie na język każe postrzegać zjawiska językowe w szerokim kontekście kulturowym. Przekład przestaje być zderzeniem dwóch języków i staje się zderzeniem dwóch kultur. Pociąga to za sobą konieczność rewizji spojrzenia na rolę tłumacza – w nowej rzeczywistości jest on traktowany jako świadomy mediator między dwiema kulturami, co znajduje odbicie na każdym poziomie procesu tłumaczenia i w każdym rodzaju przekładu.

W wystąpieniu zostaną omówione zarówno bariery językowe, jak i kulturowe, które utożsamiane są często z innymi pojęciami, takimi jak: nieprzekładalność, leksyka bezekwiwalentowa czy kategoria obcości.

Piotr Jurczak, Partner, Kancelaria BSJP Brockhuis Jurczak Prusak

Język w biznesie, czyli zrozumieć Greka

Rozrost regulacji prawnych nie omija stosunków między przedsiębiorcami w obrocie transgranicznym. Prawnicy angażowani przez uczestników tego obrotu jako zło konieczne pretendują, aby w procesie komunikacji partnerów biznesowych nie być jego przeszkodą. Spełnienia tych aspiracji nie ułatwiają różnice rozumienia ekwiwalentnych instytucji w krajowych systemach prawnych, istniejące wciąż – pomimo powszechności współczesnej łaciny – problemy w porozumieniu się na poziomie językowym, jak i nie poddające się tendencjom globalistycznym różnice kodów kulturowych.

W swojej prezentacji postaram się podeprzeć te zapewne dosyć oczywiste wnioski kilkoma przykładami z praktyki kancelarii prawniczej działającej w obrocie międzynarodowym.

dr hab. Prof. AJD Piotr Mamet, Akademia im. Jana Długosza w Częstochowie

Komunikacja czy porozumienie ? Próba adaptacji założeń Plain English do języka polskiego

W krajach anglosaskich obserwujemy znaczące wysiłki na rzecz uproszczenia języka stosowanego w komunikacji publicznej, zwłaszcza dyskursie biznesu, instytucji i polityki. Formułowane są szczegółowo cechy dystynktywne prostego języka (*plain English*) oraz intensywne promowane jest jego stosowanie. Jedną z czołowych instytucji działających na tym polu jest brytyjska *Plain English Campaign* (PEC). W Polsce podejmuje się podobne wysiłki, chociaż, jak dotąd w skali nieporównywalnie mniejszej.

Prezentacja ma na celu omówienie podstawowych założeń oraz próbę zastosowania ich do wybranego tekstu w języku polskim.

dr hab. Magdalena Sowa, Katolicki Uniwersytet Lubelski

Nauczyciel języka czy nauczyciel zawodu? Kompetencje nauczyciela języka specjalistycznego

Nauczanie języka obcego zorientowanego na cele zawodowe stawia przed nauczycielem języka wiele wyzwań i trudności, z którymi dużo rzadziej ma do czynienia osoba nauczająca języka ogólnego. Nauka języka specjalistycznego wiąże nierozerwalnie użycie języka z konkretnym obszarem zawodowym (dyscypliną, specjalizacją, zawodem, stanowiskiem itp.) i jest to nierzadko źródłem wątpliwości nauczyciela, co jest faktycznie przedmiotem nauki: język danej dyscypliny (zawodu, stanowiska) czy wiedza dyscyplinarna w języku obcym. Poza wyborem treści nauczania, wśród problemów, które każdy nauczyciel podejmujący się pracy z grupami językowymi musi zidentyfikować, zdefiniować i metodycznie rozwiązać wymienić można m.in. profil odbiorców kształcenia i ich specyficzne potrzeby, cele i program kształcenia, techniki nauczania, czas trwania kursu, (nie)dostępność materiałów dydaktycznych, sposoby ewaluacji itp.

Celem referatu jest ukazanie specyfiki działań nauczyciela języka specjalistycznego na tle ogólnych założeń dydaktyki języków specjalistycznych. Kanwą do omówienia owych działań będą główne etapy konstrukcji kursu języka specjalistycznego, tj. identyfikacja profilu odbiorców kształcenia, analiza potrzeb, pozyskiwanie danych, dydaktyczna obróbka danych i tworzenie ćwiczeń, sposoby ewaluacji. Opis konkretnych działań nauczyciela na kolejnych etapach jego pracy pozwoli ukazać zakres wiedzy i umiejętności niezbędnych do pracy z odbiorcami o potrzebach zawodowych. Powyższe zagadnienia zostaną poprzedzone krótkim porównaniem specyfiki nauczania języka specjalistycznego oraz języka ogólnego.

dr hab. Prof. UŚ Adam Wojtaszek, Uniwersytet Śląski

Reklama prasowa jako artefakt multimedialny – kodowanie znaczenia na styku przekazu słownego i obrazowego

Analitycy przekazu reklamowego niejednokrotnie zwracają uwagę na konieczność uwzględniania w opisie nie tylko samej warstwy językowej, ale również wielu elementów wielowarstwowo rozumianego kontekstu, w którym ma miejsce komunikacja pomiędzy reklamodawcą a odbiorcami reklam. Najbliższe otoczenie kontekstualne wyrażonych za pomocą języka treści stanowi ilustracja oraz inne elementy graficzne współtworzące reklamę prasową. Najczęściej niemożliwa jest pełna interpretacja i zrozumienie przekazywanych treści, jeśli podejmie się próbę oddzielenia tych części składowych. Wprost przeciwnie, jedynie całościowy ogląd w pełni przekazuje zamierzony przez nadawcę komunikat, pozwalając jednocześnie na kondensację treści i mnożenie znaczeń poprzez umiejętne zestawianie komponentów warstwy językowej i ilustracyjnej. Jednym z efektów takich zestawień jest selektywne profilowanie wybranych elementów ogólnej wiedzy odbiorców, pozwalające na ukierunkowanie interpretacji oraz zwiększenie atrakcyjności przekazu, na przykład przez wprowadzenie elementów humorystycznych.

Na bazie odpowiednio dobranego materiału ilustracyjnego, wspomniane powyżej mechanizmy zostaną bardziej szczegółowo opisane. W wyjaśnieniach natury teoretycznej pojawią się odniesienia do Hipotezy Stopniowanej Wyrazistości (Graded Salience Hypothesis – Giora (2003)), Dynamicznego Modelu Znaczenia (Dynamic Model of Meaning – Kecskes (2008)), Warstwowego Modelu Kontekstu (Stratified Model of Context – Wojtaszek (2011)) oraz modelu Gatunek i Multimodalność (GeM – Genre and Multimodality – Bateman (2008).

REFERATY W SEKCJACH TEMATYCZNYCH

Katarzyna Bańka

Tłumaczenie tekstów specjalistycznych na język chiński I z języka chińskiego. Dostępność źródeł słownikowych pomocnych dla tłumacza.

Celem niniejszego referatu jest przedstawienie analizy tłumaczenia tekstów specjalistycznych na język chiński I z języka chińskiego na angielski. Ponadto, badaniu poddane zostaną dostępne źródła słownikowe zarówno w wersjach książkowych jak i online oraz ich trafności w znajdywaniu odpowiednich pozycji.
Na początku, autor przedstawi specyfikę składni zdania chińskiego, aby lepiej zobrazować problematykę tłumaczenia. Następnie, autor wymieni wszelkiego rodzaju dostępne źródła słownikowe pomocne dla tłumaczy zarówno w wersji książkowej jak i online.

W kolejnej części wystąpienia, autor przeanalizuje efektywność pomocy tłumaczeniowych, zwłaszcza w kwestii słowników online oraz przeanalizuje wszelkiego rodzaju niebezpieczeństwa jakie czekają na tłumacza podczas wyszukiwania interesujących go fraz I zwrotów.

W ostatniej części referatu, autor wymieni listę wskazówek pomocnych w celu przeprowadzenia dobrego tłumaczenia w języku chińskim oraz z języka chińskiego.

Katarzyna Bąk

The role of computer software in legal translation. A practical perspective.

The following paper attempts to present the key concepts of computer-assisted translation (CAT), sometimes referred to as computer-aided translation or machine-aided translation and discusses its importance in legal translation. It begins with a brief overview of the technology available to translators and examines the advantages and disadvantages of machine translation and the main tools, including translation memories, concordances and terminology databases. The main part focuses on the specialized, legal translation and considers the benefits it may bring for both parties – an individual translator and translation agency outsourcing the translation. Finally, the paper analyzes the influence of the CAT tools on the professional translators and states that theirs usage is greatly driven by market demands. In summary, the author of the paper implies that linguistic competence is not enough, and only acquisition of new skills will pave the way for being efficient and competitive in the translation field. The main point of reference for the proposed analysis is integrated translation environment of MemoQ.

Magdalena Błaszak

Nowa leksyka w macedońskiej terminologii ekonomicznej

Po rozpadzie Jugosławii w języku macedońskim zaszło wiele zmian, głównie na poziomie leksykalnym. Wraz z postępem technicznym zaczęły do niego przenikać nowe wyrazy, związane z różnymi dziedzinami życia. W terminologii ekonomicznej można zauważyć pojawienie się wielu zapożyczeń – głównie z języka angielskiego. Nowe pojęcia ekonomiczne znajdują odpowiednie miejsce w systemie języka macedońskiego. Według ekspertów z zakresu ekonomii, internacjonalizmy przenikające do języka standardowego są konieczne w kontaktach handlowych, jednak językoznawcy ostrzegają przed niekontrolowanym przyjmowaniem do języka wszelkiej obcej terminologii. W swoim referacie przedstawię jak wygląda w Macedonii leksyka związana z ekonomią, jak wiele zapożyczeń i z jakich języków do niej przeniknęło. Postaram się także odpowiedzieć na pytanie, czy wszystkie te zapożyczenia są konieczne, czy nie mogłyby być zastąpione wyrazami rodzimymi.

Renata Chuda

Extralinguistic knowledge in the processes of translating Formula 1 texts

Throughout the years linguistic specificity of sport has developed many phrases and terms adequate only to motorsport coverage and newspaper or magazine reports. However, many of them have been adopted to this specific language from a day-to-day language, even though with slightly or completely changed contextual meaning.

It is difficult to imagine a description of any kind of races or other motorsport events without the usage of specialist terminology. Without these terms it would be impossible to describe specific technical problems

efficiently, e.g. problems with the car, breakdowns or accidents. Due to the fact that motorsport language derives from various branches, such as: car mechanics, logistics, aerodynamics, physics, etc., the translator would have to be a specialist in many entirely not related fields of knowledge. Unfortunately, it is an impossible task to be an expert in every scientific area.

Therefore, two basic questions arise: Who should face working on such specialist texts on Formula 1? and What methods of translating them should be applied?

On the basis of a detailed 14-year research on various written and audio-visual materials, the importance of level of translation skills and extralinguistic knowledge of the person in question will be presented and analysed, as well as the results of an enthusiast survey on the competence of a person translating Formula 1 texts.

Bożena Czekańska-Mirek

Specjalista czy omnibus? Refleksja nad rolą lektora języka obcego

Niniejszy referat jest refleksją dydaktyka nad rolą, jaką w aktualnych uwarunkowaniach wyznaczonych przez Strategię Lizbońską odgrywa na uczelni lektora języka obcego. W układzie glottodydaktycznym, w którym kluczowe role przypadają nauczycielowi i uczniowi funkcjonuje wiele innych istotnych zewnętrznych czynników stanowiących tło dla owego układu, w tym warunki organizacyjne procesu kształcenia. Część pierwsza wystąpienia to refleksja autorki dotycząca pytania: czy klasycznie pojmowana rola nauczyciela-lektora, a więc rola dydaktyczno-wychowawcza, nadal mieści się w zadaniach lektora języka obcego. Pakiet kompetencji europejskiego nauczyciela obejmuje nie tylko niezbędny do wykonywania poziom wiedzy oraz umiejętności merytoryczne i metodyczne, lecz także wysoki poziom kompetencji społecznych. Te ostatnie, zaliczane przez Komisję Europejską do kompetencji kluczowych, odrywają coraz istotniejszą rolę w procesie dydaktycznym. W drugiej części referatu autorka poddaje refleksji ucznia-studenta, drugi kluczowy element układu glottodydaktycznego. Przedmiotem refleksji są zachodzące zmiany w sposobach przyswajania wiedzy i, co szczególnie istotne w procesie akwizycji JO, deficyt kompetencji komunikacyjnej, a także specyficzne, często niezgodne z normą socjolingwistyczną sposoby komunikacji. Dzisiejsze pokolenie studentów o zupełnie nowych, często niezdiagnozowanych potrzebach i innym podejściu do obowiązków, stawia przed lektorem wyzwania natury nie tylko zawodowej, ale i dotyczącej zakresu rozwoju osobistego. Pytanie zawarte w tytule wystąpienia, choć implikuje kwestię nauczania języka specjalistycznego lub ogólnego, można odnieść również do roli i kompetencji lektora, jego wiedzy specjalistycznej (specjalista) i szerokich umiejętności społecznych (omnibus). W podsumowaniu zostały przytoczone przykłady „dobrych praktyk" stosowanych przez autorkę.

Barbara Czwartos

„Leichte Sprache – uproszczony język" jako odpowiedź na wzrastającą liczbę analfabetów funkcjonalnych.

Celem referatu jest przedstawienie reguł tworzenia tzw. języka niemieckiego uproszczonego. Zaprezentowane zostaną przykłady dokumentów (np. tekstów prawniczych, urzędowych), w których język został uproszony, tak aby stał się on zrozumiały dla osób wykluczonych społecznie, takich jak osoby upośledzone umysłowo. We współczesnym społeczeństwie do grupy wykluczonych można też zaliczyć analfabetów funkcjonalnych, których liczba w Niemczech drastycznie wzrasta. W kontekście zaprezentowanych danych statystycznych oraz przyczyn tego zjawiska podjęta zostanie próba analizy, czy uproszczony język może stać się użyteczny.

Dorota Duchnowska

Język specjalistyczny. Kształtowanie kompetencji komunikatywnej - praktyka nauczania na kierunkach niefilologicznych

W referacie autorka opisuje innowacyjne metody nauczania komunikacji w języku specjalistycznym na podstawie zajęć z rosyjskiego języka specjalistycznego przeprowadzonych dla studentów Wydziału Mechanicznego w ramach obowiązującego lektoratu języka specjalistycznego. Analizie poddane zostały wybrane ćwiczenia dotyczące zagadnienia: Biomechanika. W trakcie pracy na tej jednostce tematycznej kształtowano cztery sprawności językowe: słuchanie, mówienie, czytanie i pisanie. Autorka stara się zwrócić szczególną uwagę na ciekawe wprowadzanie i szybkie zapamiętywanie nowej leksyki, błyskawiczne sprawdzanie efektywności zastosowanych metod, kreatywne wykorzystanie nowej leksyki w komunikacji między uczącymi się oraz umiejętne sterowanie samodzielności studentów w wykonywaniu ćwiczeń.

Podkreślona zostanie konieczność nauczania języka specjalistycznego w trakcie studiów inżynierskich, języka, którym student w sposób czynny będzie w stanie porozumiewać się w swojej przyszłej pracy. Autorka kilkakrotnie podkreśla także rolę współtworzenia zajęć przez nauczyciela i ucznia (przyszłego inżyniera), który, szczególnie w nauczaniu języka specjalistycznego, może się poczuć gospodarzem prowadzonych ćwiczeń, Takie umiejętne kreowanie zachowań studentów ma służyć kształtowaniu się postaw autonomicznych, tak potrzebnych w późniejszej działalności zawodowej. Rolą nauczyciela zaś jest koordynowanie pracy i wspieranie wysiłków słuchaczy w ramach współpracy dydaktycznej ukierunkowanej na autonomizację. W trakcie omawianych w referacie zajęć wykorzystano oryginalne, nieadaptowane teksty; autorka podkreśla wagę zastosowanego w ten sposób materiału, który następnie zostaje wykorzystany w komunikacji.

Radosław Gajda

Tłumaczenie języków programowania

Podczas swojego wystąpienia pragnę zaprezentować materiał (ujęcie pragmatyczne) dotyczący zagadnień związanych z tłumaczeniem języków programowania (zagadnień związanych z nowoczesnymi technologiami) na język rosyjski. Analizie poddane zostaną: styl, szyk, slang, interpunkcja / ortografia, zapożyczenia, kalki, zwroty wskazujące na spoufalanie się z czytelnikiem.

Jednocześnie skomentowane zostaną najczęściej występujące błędy przy tłumaczeniu podobnych tekstów przez studentów-rusycystów.

mgr Dorota Galata-Młyniec

Co mózg ma wspólnego z nauczaniem i uczeniem się języka obcego? NOWA ERA: Coaching Językowy.

Celem wystąpienia jest zaprezentowanie nowego pomysłu na nauczanie języków w sposób bardziej efektywny. Ten nowy sposób, który łączy naukę o mózgu z psychologią i nauczaniem nosi nazwę coaching`u językowego. Pierwsza część prezentacji to ogólny przegląd na temat tego, czym jest Neuroedukacja i jak ważna jest podstawowa wiedza nauczyciela na temat mózgu człowieka. W drugiej części prezentacji zostaną podane przykłady, które ilustrują jak teoria przekłada się na praktykę. To pokazuje jak nowa metoda nauczania wspomaga szybsze, bardziej efektywne i spokojne uczenie się, ułatwiając tym samym proces nauczania. Nacisk położony jest na pokazanie jak działa metoda samodoświadczania w procesie nauczania. Teoria pokazuje na czym polega nowa rola nauczyciela, który rozumie teraz lepiej nie tylko swój własny styl nauczania, ale również styl i zachowanie ucznia, którego rola w tym procesie także się zmienia. Prezentacja pokazuje jak przydatny, chociaż stanowiący wyzwanie, jest coaching językowy w nauczaniu nie tylko języka obcego, ale również umiejętności społecznych, rzeczy ważnych w dzisiejszym wymagającym świecie, w którym szuka się tych najlepszych. Coaching językowy przedstawiony zostaje jako przydatne nowe narzędzie służące nauczaniu i kształtowaniu przyszłych pokoleń.

Czyż nie jest to głównym celem kształcenia już od czasów starożytnych? Głęboko w to wierzę, że tak.

Michał Golubiewski

Znaczenie gramatyki w procesie nauczania specjalistycznego angielskiego języka morskiego

Celem niniejszego referatu jest przedstawienie roli nauczania gramatyki w procesie nauczania specjalistycznego angielskiego języka morskiego, czyli tzw. Maritime English. Ta specyficzna odmiana angielszczyzny wyróżnia się wśród innych języków specjalistycznych m. in. ze względu na specyfikę sposobu komunikacji na morzu, która podlega daleko idącej standaryzacji i nie pozostawia wiele miejsca dla jakiejkolwiek improwizacji. Wyjątkowość pracy na morzu wiąże się również z zakresem wyboru tematów, które nauczyciel języka może i powinien poruszyć podczas ograniczonej z obiektywnych przyczyn liczby godzin lekcyjnych. Te i inne czynniki wpływają na opracowanie sylabusów, wybór materiałów dydaktycznych oraz metodologię nauczania i oceniania.

Znaczenie gramatyki w nauczaniu morskiej odmiany języka angielskiego jest często niedoceniane. Autor referatu, na podstawie wieloletniego doświadczenia zebranego m. in. podczas nauczania słuchaczy Akademii Marynarki Wojennej w Gdyni i przeprowadzonych tam badań , chciałby zmienić ten punkt widzenia i przedstawić niektóre argumenty świadczące o konieczności poświęcenia nauce gramatyki języka angielskiego wśród słuchaczy uczelni morskich uwagi należnej temu zagadnieniu.

Nauczanie takich odmian specjalistycznego języka angielskiego, jak Maritime English nadal pozostaje niejako w cieniu uwagi poświęcanej Business English czy Legal English. Podejście do nauczania tych bardziej popularnych odmian, priorytety i stosowane metody nie zawsze mają jednak uniwersalne zastosowanie. Angielszczyzna morska ma swoją własną, ciekawą specyfikę i niewątpliwie zasługuje na głębsze badania.

Dorota Gonigroszek

Metodyczne podstawy nauczania języka medycznego – specyfika, trudności, wyzwania

Tak zwane języki specjalistyczne (też branżowe czy sektorowe) są przeważnie nauczane na poziomie akademickim w formie lektoratów lub podczas kursów językowych organizowanych dla konkretnych grup zawodowych. Język medyczny jest jednym z nich. Nie jest łatwo nauczać języka medycznego, na przykład angielskiego, a trudności te mają kilka przyczyn. Po pierwsze, wykładowca, najczęściej absolwent studiów filologicznych musi zdobyć wiedzę medyczną w stopniu umożliwiającym mu definiowanie nowych pojęć, a także weryfikowanie prawidłowego, kontekstowego użycia terminologii. Po drugie, lektor bardzo często musi sam opracować swój własny program autorski i przygotować materiały dydaktyczne w oparciu o autentyczne dane językowe (artykuły naukowe, prace popularnonaukowe). Jest to zadanie dość czasochłonne, wymagające od wykładowcy zarówno doskonałej znajomości języka z danego obszaru, jak i kreatywności pozwalającej stworzyć ciekawe opracowanie uwzględniające wszystkie sprawności językowe. Ostatnio na rynku księgarskim pojawiło się wiele podręczników dla studentów medycyny, fizjoterapii, pielęgniarstwa, dla niektórych kierunków brak jednak gotowych podręczników kursowych (np. dietetyka, ratownictwo medyczne). Po trzecie wreszcie, studenci nie mają wyraźnie sprecyzowanych oczekiwań wobec merytorycznej zawartości kursu (w odróżnieniu od osób aktywnych już zawodowo) i wobec tego ciężko włączyć ich w proces współtworzenia programu. Często to lektor narzuca wprowadzane treści, które niekiedy są po prostu nieprzydatne w przyszłej pracy zawodowej uczestników kursu.

Należy również pamiętać, że język medycyny jest językiem precyzyjnego opisu i komunikacji. Poprawność językowa może decydować nawet o zdrowiu i życiu pacjenta. Wykładowca musi zatem o tę bezwzględną poprawność zabiegać i stworzyć odpowiedni system ewaluacyjny.

Prezentacja ta powstała w oparciu o własne doświadczenia autorki zdobyte podczas zatrudnienia w Centrum Nauczania Języków Obcych Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Ilona Grygiel, Teresa Gąsior

Trudności z wprowadzaniem słownictwa z zakresu języka biznesu na zajęciach języka niemieckiego na niższych poziomach zaawansowania (A1 i A2)

Celem niniejszego referatu jest przedstawienie szerszemu audytorium całego spektrum utrudnień związanych z wprowadzaniem słownictwa niemieckiego języka biznesu /Wirtschaftsdeutsch/ na poziomach A1 i A2 - poziomach biegłości językowej przyjętych przez Radę Europy. Pomimo bogatej i różnorodnej oferty na rynku wydawniczym istnieje ogromny deficyt w zakresie pozycji podręcznikowych o tematyce Wirtschaftsdeutsch dla A1 i A2, przewidzianych dla dorosłych słuchaczy i studentów.

Zagadnienie to referujący chcieliby zobrazować na podstawie podręcznika „DaF Kompakt", Wydawnictwa Klett, który od 2 lat jest wiodącym podręcznikiem na zajęciach w UE Katowice. Korzystając z podręcznika „DaF Kompakt", przekazującego język ogólny z elementami języka biznesu, należy w dużej mierze posiłkować się uzupełniającymi materiałami dydaktycznymi ze źródeł podręcznikowych, ćwiczeniami online oraz indywidualnymi zasobami ćwiczeniowymi, opartymi na sprawdzonych wcześniej modelach, ale również tekstach autentycznych (np. wizytówki, materiały informacyjne i reklamowe niemieckich przedsiębiorstw i artykułów, strony internetowe hoteli, rozkłady jazdy i plany miast, oferty pracy itp.).

Nie do przecenienia wydaje się być tutaj właśnie rola Internetu jako źródła materiałów autentycznych. Z polecenia wykładowcy, w ramach pracy samodzielnej, studenci odwiedzają wskazane strony w poszukiwaniu potrzebnych informacji.

Jednakże dobór terminologii oraz struktur gramatycznych winien być dopasowany do kierunku studiów oraz poziomu grupy, a studenci winni opanować 4 sprawności: umiejętność mówienia, słuchania, czytania i pisania. Referujący spróbują wykazać na podstawie prezentowanego materiału złożoność powyższego problemu oraz podzielić się własnymi obserwacjami i spostrzeżeniami na ten temat.

Monika Hohensee

Włoski język biznesu – charakterystyka i analiza tekstów pisanych.

Język włoski, jakiego używa się w dużych, międzynarodowych korporacjach, z całą pewnością może okazać się nie lada wyzwaniem dla ich pracowników (na przykład dla coraz większej rzeszy Polaków obsługujących klientów włoskojęzycznych w firmach outsourcingowych), dla tłumaczy, a tym bardziej dla osób, które jeszcze się go uczą.

W oparciu o teoretyczne rozważania socjolingwistyki włoskiej, analizie zostały poddane teksty (e-maile, czasopisma branżowe), które pozwoliły na wyodrębnienie najbardziej specyficznych przykładów słów, wyrażeń i konstrukcji (ze szczególnym uwzględnieniem kolokacji werbo-nominalnych) włoskiego języka biznesu.

Użytkownicy włoskiego języka biznesu wpływają na jego rozwój (czyli jest to język kreowany odśrodkowo) i, jako jego współtwórcy, mają skłonność do tworzenia różnego rodzaju neologizmów czy neosemantyzmów. Oczywiście szczególnie widoczny jest wpływ języka angielskiego wynikający z upowszechnienia zjawiska zwanego *Globish*, które, choć z pewnością sprzyja porozumieniu między pracownikami tej samej firmy pochodzącymi z dwóch różnych obszarów komunikacyjnych, nierzadko może też prowadzić do niezrozumiałych czy nawet zabawnych sytuacji. Zapożyczenia, kalki językowe czy skróty pochodzące z języka angielskiego są na porządku dziennym, mimo że często mają swoje odpowiedniki w języku docelowym. Inną cechą charakterystyczną tego idiolektu jest powtarzanie czy wręcz nadużywanie niektórych zwrotów bądź wyrażeń frazeologicznych, podyktowane koniecznością oszczędności czasu.

Włoski język biznesu, jak wynika z badań, nie różni się zbytnio od jakiejkolwiek innej odmiany języka (nie tylko specjalistycznego), jako że jego celem jest umożliwienie porozumienia w określonej sytuacji komunikacyjnej.

Jolanta Idźkowska, Anna Żebrowska

Perspektywy rozwoju nauczania specjalistycznego języka angielskiego na uczelniach wyższych na podstawie wyników analizy SWOT Studium Języków Obcych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie.

Celem dokonanej analizy SWOT było określenie obecnego stanu nauczania języka angielskiego specjalistycznego (English for Specific Purposes, ESP) w Studium Języków Obcych Uniwersytetu Warmińsko-Mazurskiego w Olsztynie (SJO UWM), oraz wyznaczenie kierunków rozwoju w przyszłości tej dziedziny działalności dydaktycznej. Analizę przeprowadzono na podstawie własnych doświadczeń i obserwacji, kontrolowanych wywiadów z lektorami oraz wyników ankiet przeprowadzonych wśród studentów.

Do mocnych stron SJO UWM należy zaliczyć stabilny i doświadczony zespół lektorów oraz dobre zaplecze materialno-techniczne i administracyjne. Wśród słabych stron zwraca uwagę niewystarczająca znajomość języka angielskiego wśród studentów rozpoczynających studia na UWM, oraz zbyt liczne grupy na lektoratach i minimalna liczba godzin przeznaczonych na naukę języka obcego. Szanse na dalszy rozwój nauczania ESP można upatrywać w rozwijaniu warsztatów językowych, opracowywaniu specjalistycznych skryptów i innych, także interaktywnych pomocy naukowych, między innymi z wykorzystaniem platformy Moodle. Zagrożeniem może być zła kondycja finansowa polskiej nauki i niedofinansowanie uczelni, skutkujące próbami oszczędzania na jednostkach międzywydziałowych.

Można wnioskować, że dalszy rozwój ESP będzie wymagał stałego unowocześniania treści i metod nauczania, dostosowywania ich do wyzwań zawodowych, przed którymi stają absolwenci uczelni, a także reagowania na potrzeby wydziałów uniwersytetu i ściślejszej z nimi współpracy.

Renata Iwan

Nauczanie języków specjalistycznych z wykorzystaniem platformy e-learningowej Moodle – wyzwania organizacyjne i metodyczne (studium przypadku w oparciu o praktykę w Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie)

Referat będzie miał wymiar bardzo praktyczny. W krótkim wprowadzeniu autorka przedstawi dokumenty, w oparciu o które odbywa się nauczanie języków specjalistycznych za pomocą platformy e-learningowej Moodle w CJO UP oraz powody, które skłoniły Centrum do zamieszczenia tego typu kursów na platformie. Omówiony zostanie proces powstawania kursów oraz przedstawione komponenty kursu ‘modelowego’. Następnie omówiony zostanie proces powstawania materiałów zamieszczonych w kursach oraz problemy (np. związane z prawami autorskimi), na które napotykali twórcy kursów. Z powodu braków na rynku, większość materiałów

musiało zostać przygotowanych przez samych uczących. Autorka rozważy kłopoty występujące na tym etapie np. znaczne zwiększenie obciążenia nauczycieli oraz konieczność ujednolicenia przygotowywanych materiałów. Zostaną wskazane wady i zalety nauczania języka specjalistycznego za pomocą tego typu medium, a następnie przedstawione wyniki ankiety przeprowadzonej wśród studentów i uczących dotyczącej pracy na Moodle.

Diana Jagodzińska

Językowy obraz szkoły w aktach prawa oświatowego – czyli o szkole w normie

Tematyka prezentowanego na konferencji referatu będzie oscylowała wokół zagadnienia językowego obrazu szkoły, wyekscerpowanego z wybranych obowiązujących aktów prawa oświatowego. Wystąpienie będzie prezentacją częściowych wyników badań, przeprowadzonych przez autorkę w ramach realizowanego projektu badawczego.

Jako punkt wyjścia wskazane zostanie powszechne znaczenie słowa „szkoła", na podstawie słowników języka polskiego oraz definicji stworzonych doraźnie przez użytkowników języka. Zestawione będą one z pojęciem szkoły, funkcjonującym w terminologii prawnej i prawniczej. Ukazane zostaną również szeroko aspektowo zewnętrzne czynniki warunkujące zauważalne między tymi ujęciami podobieństwa i różnice.

Następnie autorka referatu zaprezentuje na podstawie uzyskanych wyników badań obraz szkoły, który jest wpisany w wybrane akty prawa oświatowego. Ponadto postawi tezy odnoszące się do skutków rozumienia owego pojęcia dla funkcjonowania szkoły. W tym celu ukazane będą zależności między założeniami przyświecającymi prawodawcom i cechami języka prawnego, które przyczyniają się do powstawania trudności przy odczytywaniu norm prawnych, a końcowymi efektami tych działań, dającymi się wyczytać z tekstu prawnego. Wystąpienie będzie wskazywało perspektywę zmiany tego stanu poprzez wprowadzenie ewentualnych poprawek do obowiązujących tekstów prawnych. Konfrontacja owych ewentualnych zmian z kompetencjami językowymi odbiorców prawa będzie natomiast wskazywać na możliwe przeszkody, tak w zakresie świadomości prawnej obywateli, jak i w procesie stanowienia prawa, które musiałyby zostać pokonane, by prawo oświatowe było bardziej zrozumiałe.

Agnieszka Kałużna

Dydaktyka tłumaczeń specjalistycznych na poziomie akademickim

Celem niniejszego wystąpienia jest zaprezentowanie możliwości nauki tłumaczeń specjalistycznych z języka angielskiego na polski i vice versa na poziomie akademickim na przykładzie Uniwersytetu Zielonogórskiego.

Zakres teoretyczny referatu obejmuje definicje języka specjalistycznego, typy tekstów oraz klasyfikację tekstów według Jerzego Pieńkosa. Jednocześnie, przedstawiona zostanie specyfika tłumaczenia technicznego, jak również tłumaczenia prawniczego i sądowego.

W części praktycznej przeanalizowane zostaną wybrane ćwiczenia lekcyjne z przedmiotu: tłumaczenia specjalistyczne prowadzone z grupą studentów trzeciego roku studiów magisterskich na Uniwersytecie Zielonogórskim. Badaniu poddane zostaną ćwiczenia z zakresu tłumaczeń przysięgłych, prawniczych oraz bankowych.

Referat kończą stosowne wnioski.

Róża Klimczak

Język a wizerunek marki na przykładzie personifikacji wykorzystywanej w brandingu BMW.

Referat podejmie zagadnienia językowe brandingu, ze szczególnym uwzględnieniem języka w procesie budowania wizerunku marki u konsumenta. Wizerunek marki jest, obok świadomości marki, ważnym komponentem całościowej wiedzy o marce. Tematyka marki i brandingu, czyli pozytywnego utrwalania wiedzy na temat marki w umysłach konsumentów, ma charakter interdyscyplinarny i znajduje się w kręgu zainteresowania specjalistów zajmujących się: reklamą, marketingiem, psychologią, socjologią, ale również językoznawstwem. Referat podejmie próbę określenia zależności występującej między językiem a brandingiem, na przykładzie personifikacji często stosowanej w brandingu BMW. Ukazywanie samochodu jako człowieka silnie oddziałuje na percepcję przekazu reklamowego u konsumenta, umożliwia tworzenie więzi z produktem i umacnia tendencję do lojalności wobec marki. Za materiał badawczy posłużą katalogi reklamowe marki BMW dostępne na stronie internetowej koncernu, które mogą być rozpatrywane jako teksty specjalistyczne. Ich analiza podejmie próbę określenia skali, jaka obrazuje rolę działań językowych, w tego typu reklamie, oraz skutki tych działań, do których zalicza się całościowy wizerunek marki.

Agnieszka Kmak-Obrębska

Nauczanie języków specjalistycznych na lektoracie języka obcego w Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie na przykładzie pracy z tekstem specjalistycznym i podręcznikiem

Tematem referatu będzie nauczanie języków specjalistycznych podczas lekcji języka obcego na przykładzie pracy z tekstem specjalistycznym i podręcznikiem. Precyzując, autorka na podstawie własnych doświadczeń postara się ukazać w jaki sposób języki specjalistyczne są wprowadzane i nauczane na lektoracie języka angielskiego w Centrum Języków Obcych Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, ilustrując to pracą z tekstem specjalistycznym oraz podręcznikiem *English for International Tourism*. Wstęp referatu dotyczyć będzie zmian na rynku pracy związanych z globalizacją oraz będącej jej następstwem koniecznością nauczania języków specjalistycznych podczas zajęć języka obcego na uczelni wyższej. Autorka nawiąże do różnych form języka specjalistycznego jakie są wykorzystywane w pracy dydaktycznej ze studentami Uniwersytetu Pedagogicznego w poszczególnych semestrach nauki i w szczególności zanalizuje wykorzystanie tekstu specjalistycznego na przykładach przygotowanych przez siebie oraz współpracowników, opisze metody pracy z tekstem specjalistycznym na zajęciach oraz wskaże na pozytywne wyniki wykorzystania tej formy przez uczących się. Zwróci również uwagę na problemy związane z przygotowaniem i przeprowadzeniem lekcji na podstawie wykorzystania tekstu specjalistycznego, z którymi to trudnościami stykają się nauczyciele akademiccy w związku z niskim poziomem językowym studentów oraz ograniczonym dostępem do gotowych materiałów. Ponadto autorka podzieli się też swoim doświadczeniem z korzystania w pracy dydaktycznej z podręczników, w których kładzie się nacisk na język specjalistyczny, na przykład *English for International Tourism*. W zakończeniu podsumowującym referat, autorka postara się wyciągnąć wnioski i zaproponować rozwiązania na przyszłość.

Iwona Korkus

Nauczyciel czy coach? Możliwości wykorzystania narzędzi coachingowych na zajęciach języka specjalistycznego

Od ponad 2 dekad zachodni świat biznesu postrzega COACHING jako jedną z najskuteczniejszych metod rozwoju, stosowaną zarówno w pracy z klientami indywidualnymi, kadrą menedżerską, jak i w pracy przedsiębiorstw i organizacji przynoszącą spektakularne korzyści i pomagającą w osiąganiu sukcesów. Nic dziwnego zatem, że niewiele dziedzin może dorównać dynamiką rozwoju i popularnością właśnie coachingowi.

Prezentacja jest pewnego rodzaju wprowadzeniem w podstawy coachingu i wyjaśnieniem, na czym polega "coachowanie". Jest ono często brane za doradztwo, mentorowanie, a nawet za bycie trenerem osobistym czy menedżerem uzdolnionego dziecka, bowiem angielski wyraz "coach" ma wiele różnych znaczeń. Pierwsza część będzie wyjaśnieniem, kim jest coach, czym jest praktykowanie coachingu i co można z jego pomocą osiągnąć. Następnie spróbuję wyjaśnić różnicę między rolą nauczyciela i coacha w procesie motywowania, a na koniec przedstawię niektóre z technik i narzędzi coachingowych dostosowując je do potrzeb osób uczących się języków obcych.

Elżbieta Kossakowska

O kilku mechanizmach kształtowania się rosyjskich terminów ekonomicznych

Rosyjska terminologia z dziedziny ekonomii zaczęła się odradzać, a także kształtować niemal od podstaw po rozpadzie Związku Radzieckiego od momentu przekształcenia scentralizowanej gospodarki planowej w zdecentralizowaną gospodarkę rynkową. Aby opisywać mechanizmy tej ostatniej należało sięgać albo do terminologii sprzed bolszewickiego przewrotu, albo zapożyczać od języków, w których procesy rynkowe były i są precyzyjnie opisywane, albo wykorzystywać niezwykle bogate mechanizmy nazewnictwa współczesnego języka rosyjskiego.

Właśnie opisowi tego ostatniego zjawiska będzie poświęcone niniejsze wystąpienie.

Interesuje nas proces ukształtowania się następujących wyrażeń terminologicznych, po pierwsze, *активы, нужды, продукты, промыслы, расходы, формальности*, po drugie, *отходы*, *расходы, торги*, po trzecie, *отступное, сопроводительная, тарная, уполномоченный*, po czwarte, *годовые, комиссионные, премиальные*.

Analizie przyświeca refleksja, jak bogaty system gramatyczny „służy” tworzeniu słownictwa.

Liliana Kozar

Termes polysémiques à l'intérieur d'un corpus terminologique
(Terminy polisemiczne w obrębie pewnej terminologii)

W klasycznym ujęciu terminologicznym, polisemia, czyli zdolność danego terminu do oznaczania kilku pojęć, jest uważana za zjawisko niepożądane, wręcz niebezpieczne, głównie dlatego, że zakłóca postulowaną monoreferencyjność terminów, przez co może wpływać na nieprecyzyjność komunikatu specjalistycznego, który z założenia powinien być dla odbiorców jednoznaczny. Tymczasem trudno zanegować fakt, że w obrębie wielu terminologii specjalistycznych, nawet tych poddanych procesowi normalizacji czy unifikacji, terminy polisemiczne funkcjonują.

Przedmiotem podjętej analizy jest francuska i polska terminologia z dziedziny indywidualnych zabezpieczeń emerytalnych, czyli zbiór terminów z zakresu „trzeciego filaru emerytalnego", jak przyjęło się potocznie nazywać dziedzinę; jej celem – analiza ilościowa i jakościowa występujących w niej terminów wieloznacznych.

Okazuje się, że zjawisko polisemii w badanym materiale nie jest zjawiskiem jednorodnym i przybiera co najmniej kilka wymiarów. (1) Dotyczy ona przede wszystkim terminów dla dziedziny kluczowych, wydzielając czy specjalizując pewne treści pojęciowe. (2) Może być między innymi generowana przesunięciami semantycznymi, których mechanizm właściwy jest np. metonimii czy synekdosze. (3) Zważywszy na mocno interdyscyplinarny charakter dziedziny i fakt, że wiele funkcjonujących w jej obrębie terminów zostało zaczerpniętych z dziedzin pokrewnych (zwłaszcza sfery ekonomii, finansów czy ubezpieczeń), okazuje się, że ów transfer znaków językowych odbył się nierzadko przy udziale mniejszych bądź większych modyfikacji semantycznych, wpływając tym samym na zwielokrotnienie znaczeń dago znaku. (4) Pewna grupa terminów, przejętych przede wszystkim z języka ogólnego, została poddana - wskutek przesunięć najczęściej metaforycznych - procesowi neosemantyzacji i/lub doposażona w pewne kwalifikatory świadczące o przynależności tychże jednostek do dziedziny. W wyniku tego, wykazują one w stosunku do swoich pierwotnych znaczeń, znaczenia nowe bądź derywowane.

Maciej Labocha

Ekwiwalencja frazematyki specjalistycznej (na przykładzie wybranych rodzajów umów w języku rosyjskim i polskim).

Referat dotyczył będzie problematyki ekwiwalencji frazematyki specjalistycznej (na bazie materiałów z wybranych rodzajów umów w języku rosyjskim i polskim). Omówione zostanie podejście frazematyczne w analizie tekstów specjalistycznych, a więc w oparciu o prace m.in. Wojciecha Chlebdy, dla którego pojęcie frazemu jest jednostką zbiorczą gromadzącą „pod swoimi szerokimi skrzydłami i frazeologizmy klasyczne (idiomy), i terminy złożone, i formuły etykietalne, wyrażenia funkcyjne, przysłowia, porzekadła, powiedzonka i wiele innych gatunków utartych wielowyrazowców".

Tak rozumiana „jednostka języka" pozwala na – jak się wydaje – bardziej adekwatną analizę tekstów specjalistycznych a aspekcie konfrontatywnym, a co za tym idzie – niesie nową wartość dla translatoryki, dydaktyki i rozumienia odpowiedniości tekstowych zarówno *sensu stricto*, jak i *sensu largo* w konfrontowanych językach. W kontekście tekstów specjalistycznych będą to więc konkretne ciągi wyrazów podlegające procesowi reprodukcji językowej w konkretnej powtarzalnej sytuacji w celu wyrażenia jednego i tego samego sensu (wiązki sensów).

Podejście frazematyczne w aspekcie konfrontatywnym będzie obejmować ponadto problem wydzielania frazemów w z perspektywy zarówno jedno-, jak i dwujęzycznej, a także aplikacji wyników zestawienia w np. leksykografii.

Referat będzie oparty o konkretne realizacje językowe z badanych materiałów tekstowych, a więc omówione i scharakteryzowane zostaną wybrane ekwiwalenty frazematyczne w różnego rodzaju umowach (np. umowa kupna-sprzedaży, umowa najmu, umowa dostawy, umowa ubezpieczenia czy umowa kredytu).

Aleksandra Łuczak

Rozwijanie sprawności pisania na kursach angielskiego języka prawniczego

Wraz ze wzrostem popularności idei „plain English", czyli prostej odmiany języka angielskiego, pojawiła się potrzeba zmiany podejścia do nauczania sprawności pisania. Teksty, również teksty prawnicze, mają być teraz jasne, przystępne i zrozumiałe dla przeciętnego odbiorcy - laika. Idea „plain English" kiełkowała w głowach jej zwolenników od połowy XX wieku i teraz staje się obowiązującym prawem w wielu krajach na świecie. Wpływa ona też w istotny sposób na treści nauczane na kursach angielskiego języka prawniczego i zdecydowanie ułatwia pracę lektorów tego języka. Obecnie nie stają już oni w obliczu nauczania archaicznego, niezrozumiałego, nasyconego zapożyczeniami „legalese", a raczej oczekuje się od nich, że przygotują absolwentów prawa do sprawnego posługiwania się nowoczesnym językiem, zgodnym ze współczesnymi wymaganiami pracodawców.

Prezentacja będzie podsumowaniem moich doświadczeń w prowadzeniu kursu pisania dla studentów prawa. Jej celem będzie pokazanie jak można modelować taki kurs. W trakcie prezentacji zwrócę uwagę na to, jakie treści językowe należy uwzględnić w programie kursu, jak je rozwijać, jak budować znajomość tego wciąż bardzo specjalistycznego wariantu języka w oparciu o posiadaną już przez uczących się znajomość języka ogólnego i akademickiego. Wystąpienie będzie również prezentacją materiałów dydaktycznych, jakie mogą być wykorzystywane w trakcie rozwijania sprawności pisania i rodzajów zadań o różnym stopniu trudności do wykorzystania w trakcie kursu. Pisanie w prostym angielskim („plain English") jest równoznaczne z dobrym pisaniem i rozwinięcie tej umiejętność pozwoli uczącym się na transfer posiadanych umiejętności do innych kontekstów i tworzenie tekstów komunikatywnych pod wieloma względami: komunikacyjnym, poznawczym, interpersonalnym i percepcyjnym.

Justyna Majchrowska

Specyfika języka informatyki na podstawie portalu pclab.pl.

Celem referatu jest próba zobrazowania języka informatyki, będącego bardzo szybko rozwijającą się odmianą języka specjalistycznego ostatnich lat. Profesjolekt ten wyróżnia konkretną grupę zawodową charakteryzującą się fachowym słownictwem, oszczędnością językową i jednoznacznością w ustosunkowaniu się do treści czysto informatycznej. Referat jest próbą analizy języka użytkowników portalu internetowego pclab.pl. Wortal ten jest skierowany do określonej grupy zawodowej zajmującej się zagadnieniami ściśle informatycznymi i posługującej się specyficzną dla tej problematyki terminologią. Za pomocą Internetu, język ten staje się powszechnie dostępny i dociera do szerokiej grupy zainteresowanych specjalistów, jak również osób doraźnie poszukujących rozwiązań z zakresu informatyki. Badanie wybranego materiału służy przybliżeniu funkcji, stylu i słowotwórstwa charakteryzującego omawianą tematykę.

Łucja Majczak-Burek

Język e-PR w komunikacji internetowej firm IT działających na polskim rynku.

Tożsamość w społecznym świecie reguł ekonomii wolnorynkowej jest konstruktem warunkującym finansowy sukces przedsiębiorstwa a tym samym jego byt. W społecznym świecie Internetu głównym dążeniem firm, w celu pozyskania klientów i pracowników, jest artykulacja na różnych płaszczyznach procesu komunikacyjnego - corporate online identity. Celem referatu będzie zbadanie języka internetowej komunikacji przedsiębiorstw branży IT, którym posługują się one w celu konstruowania swojej tożsamości. Rancew-Sikora D. odnotowuje relację procesów komunikacyjnych oraz rzeczywistość społecznej, które wzajemnie na siebie wpływają. Analiza dyskursu na celowej próbie – stron internetowych przedsiębiorstw nowych technologii, funkcjonujących na polskim rynku, pozwoli odtworzyć i zbadać ich tożsamości oraz świat społeczny. Dobór materiału badawczego uwarunkowany został wysoko ocenioną przez Stowarzyszenie Emitentów Giełdowych jakością komunikacji internetowej firm branży IT. W gronie laureatów konkursu Złota Strona Emitenta rok do roku są spółki z branży nowych technologii, zasadne są więc badania przedsiębiorstw realizujących najlepsze praktyki w tym zakresie.
Zagadnienie tożsamość przedsiębiorstwa jest powiązane z komunikacją korporacyjną oraz public relations. Wykorzystywane w procesie komunikowania kody graficzne (np. systemy identyfikacji wizualnej, symbole, barwy) określają ramy tożsamości przedsiębiorstwa. W dyskursywnym konstruowaniu corporate online identity istotny jest także język jako gra dwóch funkcji: informacyjnej i perswazyjnej. Celem referatu będzie analiza komunikatów firm pod względem językowym i wizualnym oraz uzupełnienie luki badawczej w zakresie języka e-PR, który nie jest tożsamy z językiem PR. Wyodrębnione przez A. Murdoch gatunki PR oraz typy tekstów PR według J. Widerskiego odniesione zostaną do ich realizacji w Internecie.

Ewa M. Majewska

Rolle der substantivischen Determinativkomposita im deutschen medizinischen Fachwortschatz/ 'Rola rzeczownikowych złożeń determinatywnych w niemieckim medycznym słownictwie fachowym'.

Die Rolle der Medizin besteht darin, die Krankheiten zu diagnostizieren, zu heilen und zu verhindern. Dazu braucht sie wie jedes andere Fachgebiet ihre eigene Fachsprache. Unter den Fachsprachen nimmt sie eine Sonderstellung ein, denn jeder Mensch kommt in seinem Leben mit medizinischen Begriffen in Berührung. Das Hauptmerkmal der medizinischen Fachsprache ist ihr umfangreicher Wortschatz, der aus rund zwei Millionen Fachwörtern besteht. Die medizinischen Fachbegriffe ändern sich mit dem medizinischen Fachwissen. Die neuen Erfindungen auf dem Gebiet der Medizin und der Pharmazie schaffen neue Termini. Die Fachbegriffe werden mithilfe der unterschiedelichen Wortbildungsverfahren gewonnen. Einen groβen Beitrag leisten auch die Fremdwörter, die hauptsächlich aus den klassichen Sprachen, dem Griechischen und dem Lateinischen, entlehnt worden sind. Gegenwärtig werden auch viele englische Bezeichnungen unverändert übernommen. Die Komposition gehört im Deutschen zu den Hauptverfahren der Wortbildung. Substantivische Determinativkomposita sind die häufigste und produktivste Form der Zusammensetzungen. Die gröβte Zahl der medizinischen Fachwörter wird mit substantivischen Bestimmungswort gebildet. Als Erstglieder kommen u.a. Namen der Krankheiten und Syndrome, Stadien der Krankheiten, Symptome, anatomische Begriffe, diagnostische Verfahren, Instrumente, Bezeichnungen der physiologischen Prozesse, Namen der Heilmittel, Eponyme, Akronyme vor. Das untersuchte Korpus stammt aus den deutschsprachigen medizinischen Zeitschriften und der Fachliteratur sowie Aufklärungsliteratur für Patienten. Die Determinativkomposita werden morphologisch und semantisch untersucht.

Joanna Mazur

Przyszłość języków specjalistycznych – Plain English jako alternatywa dla języka specjalistycznego.

Referat koncentruje się na zjawisku Plain English / Plain Language, którego celem jest uproszczenie dyskursu społecznego, uczynienie go bardziej klarownym i zrozumiałym dla przeciętnego użytkownika języka. Plain English zostanie przedstawiony jako alternatywa dla języka specjalistycznego tzw. gobbledygook, tym samym stawiając pytanie na temat przyszłości społecznego dyskursu i perspektyw języka specjalistycznego. Przedstawione zostaną przykłady dokumentów używanych w komunikacji społecznej np. : dokumenty ubezpieczeniowe, instrukcje obsługi oraz dokumenty Unii Europejskiej, które następnie zostaną poddane analizie z punktu widzenia reguł Plain English wprowadzonych przez Plain English Campaign.

Anna Napiórkowska-Łuczak

Euphemisms in Business Communication Practices.

Corporations around the world communicate with customers, shareholders and the world at large by means of specific language which usually has two levels of interpretation: an official, uncontroversial version, and the other one – veiled behind it: an upsetting or somehow disturbing one, which should remain concealed. The attempts to meet conflicting demands of the shareholders and those of the rest of the society put the corporations at risk of being accused of hypocrisy. The risk is managed by the use of euphemisms as a strategic tool for corporate communication. Corporate organisations employ them to describe objectionable action or state of affairs in order to make them seem neutral. Euphemisms in this context serve as a convenient tool protecting collective entities from disclosing a sharp contrast between the reality of day-to-day business practice and corporate rhetoric. As such euphemism serves as a mirror of business culture and both a powerful linguistic and a socio-cultural phenomenon.

This paper is focused on euphemism as a powerful linguistic instrument of deception employed in corporate communication. It revises definitions and distinctive functions of euphemistic doublespeak from the perspective of business communication practices world-wide and raises questions regarding business ethics and its role in the society, especially in the context of ongoing financial crisis.

Edward Naporowski

Etymologiczne uzasadnienie nazw miesięcy, dni tygodnia i pór roku w językach romańskich jako element uatrakcyjnienia lektoratu

Dla użytkowników języka angielskiego, niemieckiego czy rosyjskiego nazwy miesięcy nie mówią nic. Są to po prostu nazwy zapożyczone z języka łacińskiego, odpowiednio dopasowane do fonetyki danego języka i pozbawione jakiegokolwiek dodatkowego znaczenia. Inaczej jest w językach romańskich wywodzących się bezpośrednio z łaciny. Języki te ,oprócz tego że dostosowały nazwy „kalendarzowe" do swojej specyfiki fonetycznej , zachowały wyraźne bądź szczątkowe podstawowe znaczenia tych nazw,które mogą pomóc studentom w nauce bądź uczynić ją bardziej atrakcyjną. Okazuje się bowiem, że w tych językach nawet , takie słowa jak miesiąc, rok , kalendarz czy tydzień mają swoje uzasadnienia etymologiczne, których znaczenie można wydobyć na światło dzienne. To samo dotyczy nazw miesięcy , których nie tylko nazwy ale także ilość ulegała zmianom na przestrzeni wieków : na początku było ich 10, później 12 ale w innej kolejności, czasami 13 aby wreszcie przyjąć znaną nam dzisiaj postać. Ich nazwy pochodzące od nazw różnych bóstw lub po prostu liczebników łacińskich także były poddawane różnym eksperymentom. Nazwy dni tygodnia w językach romańskich wywodzą się natomiast od widocznych gołym okiem ciał niebieskich poruszających się po niebie i rządzących , jak wierzono, pierwszą godziną danego dnia. Wyjątkiem są nazwy soboty i niedzieli oraz miejsce tych dni w kalendarzu, które do dzisiaj jest niejednoznaczne. Jeżeli chodzi o nazwy pór roku okazuje się, że one również mają swoje ukryte znaczenie, którego zrozumienie może pomóc studentom w nauce a lektorowi uczynić lektorat bardziej interesującym.

Milena Pawelec

Doskonalenie umiejętności językowych – prezentacja multimedialna jako jedna z metod wprowadzania elementów języka specjalistycznego na zajęciach lektoratowych

Przedmiotem referatu jest omówienie i ewaluacja jednego ze sposobów nauczania języka specjalistycznego w ramach lektoratu z języka angielskiego na Uniwersytecie Pedagogicznym w Krakowie. Szczegółowo zostanie omówiony moduł wprowadzający elementy języka specjalistycznego w pierwszym semestrze nauki języka angielskiego, a mianowicie prezentowanie przez studentów danego kierunku, w formie prezentacji Power Point, zagadnień tematyki specjalistycznej związanej z ich kierunkiem studiów oraz przygotowanie artykułu tematycznie związanego z prezentacją.

Na wstępie autorka nawiąże do różnych form nauczania języka specjalistycznego w Centrum Języków Obcych UP w poszczególnych semestrach nauki oraz omówi metodę CLIL, która może być wykorzystywana do wprowadzenia treści specjalistycznych, a także profilowania zajęć językowych pod kątem kierunku studiów. W dalszej części wystąpienia zostanie szczegółowo przedstawiony pierwszy sposób nauczania elementów języka specjalistycznego, który kładzie nacisk na rozwój kompetencji mówienia, jak i ma na celu opanowanie wiedzy odpowiadającej profilowi studiów. Zostaną omówione wytyczne opracowane przez współpracowników dotyczące przygotowania oraz zaprezentowania tematu. Kolejno, autorka przeanalizuje niektóre z przedstawionych na zajęciach prezentacji, wykorzystany materiał dydaktyczny oraz ćwiczenia rozwijające sprawność mówienia na tematy specjalistyczne opracowane w oparciu o prezentowane zagadnienia.

W końcowej części referatu zostaną przedstawione wyniki ankiety przeprowadzonej wśród czterech grup studentów z kierunków Pedagogika, Gospodarka Przestrzenna, Socjologia, których zadaniem było ocenić powyższy moduł wprowadzający język specjalistyczny oraz stopień przyswojenia nowych treści językowych oraz wiedzy pozajęzykowej.

Ewa Rot-Buga

Dysonans między doświadczeniem a opisem – o nieprzydatności tradycyjnego specjalistycznego języka w nauczaniu jazdy konnej. I o znakomitej alternatywie!*

Tematem referatu jest stosowana w nauczaniu jazdy konnej specjalistyczna terminologia, utrwalona w wielosetletniej europejskiej praktyce w zestawieniu ze specjalistycznym językiem stosowanym w nauczaniu tych umiejętności, opracowanym przez Mary Wanless na podstawie ok. trzydziestoletnich interdyscyplinarnych badań (wiedza hipologiczna, teoria uczenia się, NLP, metoda Alexandra, metoda Feldenkreisa, językoznawstwo kognitywne i in.). W świetle tych badań tradycyjny system komunikowania jeźdźcowi informacji za pomocą specjalistycznego języka dyscypliny ujeżdżenia jawi się jako zupełnie nieprzydatny ze względu na rozdźwięk o charakterze totalnym pomiędzy opisem (nazwanie czynności do wykonania) a doświadczeniem (możliwością

zrozumienia przez jeźdźca polecenia sformułowanego przez trenera). Język dyscypliny ujeżdżenia obfituje w fachowe sformułowania (często metaforyczne, np. „zadziałaj krzyżem", „usiądź głębiej", „koń kładzie się na rękach", „przejedź go przez wędzidło"), które są zrozumiałe dla nielicznych-wtajemniczonych (i to nie na pewno!), jednak z uwagi na swą wieloznaczność utrudniają lub zupełnie uniemożliwiają proces uczenia się zwłaszcza u osób mniej zaawansowanych, co powodują frustrację u ucznia i trenera. Jedną z przyczyn tego zjawiska jest to, że w tradycyjnym podejściu do nauczania jazdy konnej nie uwzględnia się zupełnie faktu, że istnieje ogromny dysonans między doświadczeniem a jego opisem, między wiedzą proceduralną a deklaratywną. Uczenie wykonywania danej czynności (w dowolnym sporcie, w fizjoterapii itp.) wymaga stosowania języka specjalistycznego, innego jednak niż tradycyjny język opisu. Metodyka nauczania czynności manualnych wymaga od trenera przekazywania wiedzy know-how, nie zaś wiedzy deklaratywnej (jak coś zrobić, a nie jak ma to wyglądać). Konieczność ta wynika ze sposobu, w jaki mózg człowieka „uczy się" (zgodnie z teorią Guya Claxtona) wykonywania czynności manualnych, i w jaki sposób wytwarza połączenia pomiędzy wiedzą opisową (wordscape) i proceduralną (brainscape). W świetle tej teorii i badań Mary Wanless przedefiniowania domaga się metodyka uczenia nie tylko czynności manualnych, lecz także wiedzy z zakresu innych nauk.

Natalia Sas

English as a lingua franca in the eyes of ESP teachers

There has been a remarkable growth of interest in investigating the status of English as a lingua franca in the field of Applied Linguistics. The educational goal of teaching English is, above all, successful intercultural/international communication. The current status and the changing role of English influence the field of ESP. It is sometimes suggested that ESP owes its existence to the widespread use of English as a lingua franca in domain specific interactions. The fact that English has been a language for international communication within many fields of study and it has been used as a common language by experts in various fields, ESP language teaching has been increasingly popular.

In this paper, I will present some results of the small-scale study I carried out on English as a lingua franca in the eyes of ESP teachers. The research group consisted of 10 ESP language teachers at the university level. The objective of the study was to identify the subjects' awareness of the current status of English and explore their attitudes towards English as a lingua franca. Secondly, I intended to investigate what elements of ELF are present in ESP teaching. The data for the study was collected by means of a questionnaire and an interview. It was analyzed qualitatively. The study has revealed the presence of various elements of ELF in ESP teaching. The paper will also focus on elements of culture in ESP courses.

Ida Skubis

Les problèmes de la terminologie des pays germanophones – la langue standard et spécialisée

La langue allemande jusqu'à la fin des années 80. du XX siècle a été traitée comme une langue monocentrique mais après ce temps on a commencé à la percevoir comme une langue pluricentrique. Les langues pluricentriques causent beaucoup de problèmes, aussi bien pour les traducteurs, que les interprètes et les utilisateurs de la langue.

La langue allemande est la deuxième langue après l'anglais qui est enseignée aux écoles ou aux universités mais on se focalise surtout sur la variété de l'allemand utilisée en Allemagne avec ses réalités socio-politiques et économiques. Cependant l'allemand possède aussi les autres variétés qui sont aussi importantes pour les utilisateurs de la langue allemande. A côté de l'Allemagne, l'allemand est utilisé en Autriche, Suisse, Luxembourg et Lichtenstein mais aussi en Belgique de l'Est, et au Tirol du Sud en Italie. Les différences langagières qui apparaissent selon la position géographique concernent tous les aspects de la langue: les aspects phonétiques, morphologiques, syntaxiques, lexicaux et pragmatiques. Elles sont liées non seulement à une langue standard de tous les jours (Gesamtsprache) mais aussi à une langue spécialisée (Fachsprache). Ces différences peuvent mener à l'incompréhension des énonces ou au contresens.

Sylwia Sojda

Terminologia polskiej i słowackiej judykatywy

Referat będzie poświęcony zagadnieniom związanym z problematyką tłumaczeń polsko-słowackich i słowacko-polskich tekstów specjalistycznych dotyczących judykatywy w konfrontowanych systemach językowych.

Języki genetycznie bliskie, zachodniosłowiańskie, dysponują własnym aparatem terminologicznym wykorzystywanym min. w aktach normatywnych i prawnych z zakresu władzy sądowniczej. Celem, jaki stawiam sobie w referacie jest konfrontacja obu systemów językowych na płaszczyźnie leksykalnej i ukazanie podobieństw oraz różnic w tworzeniu bazy terminów sądowniczych. Duży wpływ na współczesne nazewnictwo judykatywy mają ogólnoświatowe tendencje do internacjonalizacji i globalizacji słownictwa, co znajduje swoje odzwierciedlenie również we współczesnej leksyce słowackiej i polskiej.

Ważnymi kwestiami są również problemy z tłumaczeniem tego typu tekstów specjalistycznych w obrębie języka polskiego i słowackiego, których jednym ze źródeł jest prawdopodobnie sposób kształcenia tłumaczy-specjalistów-neofilologów.

Podejmowana problematyka jest wielowątkowa, stąd zamiar przedstawienia w referacie najważniejszych różnic terminologicznych oraz skupienie uwagi na problemach z przekładami tekstów specjalistycznych i odpowiednim kształceniu na poziomie polskiego i słowackiego szkolnictwa wyższego.

Grażyna Strzelecka

Goldfelder, Handelsleute und Kolonien: Eine Untersuchung zur Sprache der Wirtschaft und des Handels im 19. Jahrhundert anhand von Berichten aus der Wirtschaftspresse.

Referat jest częścią dłuższej analizy niemieckiego słownictwa gospodarczego używanego u schyłku XIX wieku w niemieckich gazetach o profilu gospodarczo-handlowym. Niniejsza część zajmuje się słownictwem handlowym dotyczącym gałęzi gospodarki wówczas kluczowych, dziś zaś nie mających dla Niemiec znaczenia. Przykładowo wraz z upadkiem kolonii wyszło z użycia związane z nimi słownictwo, zmieniła się polityka celna, przeminęła gorączka złota. W porównaniu słownictwa z końca XIX wieku ze słownictwem z końca XX wieku okazuje się jednak, że wiele słów pozostało aktualnych przez ponad 100 lat i używane jest w tym samym znaczeniu do dziś. Analiza poświęcona jest w głównej mierze rzeczownikom, ze szczególnym uwzględnieniem rzeczowników złożonych, w tym wyrazów ze słowem „Handel“. Słownicwto podzielone jest na grupy tematyczne, takie jak tytułowe „Kolonie i poszukiwanie złota” Uwzględnia również wyrazy pochodzenia obcego. W ograniczonym zakresie porównywane są wyrazy z XIX wieku z wyrazami o podobnym lub takim samym znaczeniu w XX wieku. Podawane definicje znaczenia wyrazów opierają się na wybranych słownikach niemieckiego języka gospodarki z początku i końca XX wieku. Słownictwo zawarte w słownikach nie jest jednak przedmiotem badań, jest nim natomiast język prasy, żywy, sprawozdawczy, przekazujący emocje. Ze względu na niemieckie źródła, z jakich czerpie autorka, referat będzie wygłoszony w języku niemieckim.

Joanna Sycz-Opoń

Edukacja informacyjna adeptów tłumaczenia specjalistycznego

Podczas wystąpienia przedstawione zostaną wyniki badania obejmującego zachowania informacyjne studentów kierunków tłumaczeniowych podczas tłumaczenia tekstu prawnego. Rozwój nowoczesnych technologii w istotny sposób zmienił środowisko pracy tłumacza. Dzisiaj tłumacz ma do dyspozycji nie tylko wersje komputerowe wielu publikacji słownikowych, lecz przede wszystkim zasoby Internetu. Można więc założyć, że jedną z podstawowych kompetencji współczesnego tłumacza jest umiejętne wyszukiwanie informacji w źródłach.

Celem badania było wykazanie jak skutecznie w nowoczesnym środowisku informacyjnym poruszają się studenci kierunków tłumaczeniowych podczas tłumaczenia tekstu prawnego. Czy są w stanie uzyskać potrzebne im informacje korzystając z dostępnych źródeł, i dzięki temu przetłumaczyć poprawnie tekst specjalistyczny? Jakie są charakterystyczne zachowania informacyjne współczesnych adeptów tłumaczenia? Szczegółowe pytania badawcze to między innymi:

- Jakie informacje są wyszukiwane w źródłach?
- Jakie źródła są konsultowane? W jakiej kolejności? Z jakim skutkiem?
- Czym kieruje się tłumacz przy wyborze danego źródła?
- Czy różne źródła konsultowane są w różny sposób?
- W jaki sposób interpretowane i analizowane są treści zawarte w źródłach?

- Jaki jest poziom satysfakcji z korzystania z poszczególnych źródeł informacji?
- Jakie problemy pojawiają się podczas procesu konsultowania poszczególnych rodzajów źródeł informacji?

Wyniki badania ukazują obraz początkującego tłumacza w przestrzeni informacyjnej, z jego problemami, dylematami i niedoskonałościami. Badanie pozwala na wyciągnięcie wniosków na temat kierunków kształcenia studentów w zakresie edukacji informacyjnej. Zostaną one przedstawione w końcowej części wystąpienia.

Joanna Szczęk, Marcelina Kałasznik

„Ein Sonderfall an sich" – kilka uwag na temat statusu specjalistycznego języka kulinarnego (na przykładzie języka niemieckiego i polskiego).

Kulinaria jako takie cieszą się w ostatnim czasie olbrzymim zainteresowaniem, którego owocami są różnego rodzaju produkty językowe i pozajęzykowe prezentujące szerokie spektrum ujęcia tego problemu. Ta wzrastająca popularność kulinarystki, która w obszarze niemieckojęzycznym funkcjonuje jako samodzielna dyscyplina, nie pozostaje bez wpływu na rozwój języka. Ilość nośników treści kulinarnych, rozwijających się gatunków tekstu o charakterze kulinarnym, multimodalność i multikodalność tematyki kulinarnej powoduje powstanie specyficznej odmiany języka kulinarnego, określanego jako „ein Sonderfall an sich" (Turska 2010), który wydaje się być swoistym konglomeratem wykazującym również cechy języka fachowego.

Celem prezentacji jest wskazanie tych cech i określenie stopnia fachowości rozwijającego się języka kulinarnego na przykładzie języka niemieckiego i polskiego.

Magdalena Szczyrbak

Towards better specialist translator training: Analysing errors in legal translation papers.

Evaluation of trainee translators' work is a challenging task and it poses difficulties related to the absence of representative samples and control groups (Pym 1992), to name but a few of the factors involved. What is needed, then, to ensure validity of the identification and analysis of translation errors, be it binary or non-binary ones, a certain conceptual framework needs to be adopted (Pym 1992). While acknowledging that it cannot always be determined what is "right" and what is "wrong" in translation, this talk addresses the issue of error interpretation and error analysis in legal translation papers. To this end, it looks at translation problems found in students' examination papers in a bid to identify correlation between the type of error and the possible source of error (e.g. language transfer, transfer of training, insufficient specialist knowledge). What is more, considering the students' linguistic background and (lack of) specialist knowledge, the analysis identifies recurrent problems following the division into terminological, linguistic and pragmatic errors. Finally, implications for teaching legal translation are discussed and remedies offered.

Anna Śliwicka

Język prawniczy w badaniach juryslingwistycznych. Wyzwania i perspektywy.

Język prawny i język prawniczy współistnieją, pozostając ze sobą w stosunku zależności. Mimo to jedynie w przypadku pierwszego z nich zaobserwować można stały postęp w badaniach, podczas gdy obecność drugiego w dyskursie naukowym pozostaje znikoma. Dlaczego badacze unikają analiz języka prawniczego, choć jego opracowanie wydaje się niezbędnym elementem oddziaływania na proces kształtowania świadomości i kultury prawnej społeczeństwa?

Język prawniczy to pojęcie niesprecyzowane. Choć proponowano liczne koncepcje, żadna nie uzyskała statusu dominującej. Sformułowane definicje zwykle miały szeroki zakres. Wpływała na to heterogeniczność języka prawniczego, bogatszego od języka prawnego pod względem m.in., genologicznym, leksykalnym, składniowym, stylistycznym. Zagadnienie określenia granic języka prawniczego (tj. metajęzyka występującego w wypowiedziach pisemnych i ustnych w rozproszonym, nieskatalogowanym zbiorze tekstów, tworzonych według rozmaitych kryteriów) do dziś pozostaje nierozstrzygnięte. Wprawdzie w polskiej nauce od kilkunastu lat uprawia się juryslingwistykę (lingwistykę prawniczą), lecz badania podejmowane w jej ramach dotyczą prawie wyłącznie języka prawnego, a ponadto zwykle obejmują jego wybrane wycinki. Co więcej, mimo że z założenia juryslingwistyka ma łączyć w sobie metody językoznawstwa oraz nauk prawnych, integracja tych dwóch dziedzin zachodzi powoli. Wynika to zwykle z braku wiedzy specjalistycznej: albo z zakresu językoznawstwa, albo – częściej, ponieważ juryslingwistykę uprawia się głównie na wydziałach filologicznych – z zakresu teorii i filozofii prawa.

Różnorodność specjalistycznego języka prawniczego stanowi jedną z głównych przyczyn jego mglistości, niekomunikatywności, trudności. Dążenie do ich wyeliminowania wymaga zastosowania interdyscyplinarnych narzędzi poznawczych. Podjęcie wysiłków w tym zakresie jest konieczne, gdyż prawo należy do głównych dziedzin życia społecznego i wywiera doniosły wpływ na sytuację adresatów rozstrzygnięć normatywnych, a pozostaje dla nich niezrozumiałe.

Ewa Tabaczyńska

Analiza wybranych podręczników do nauki języka niemieckiego jako języka obcego z zakresu polityki i administracji pod kątem merytorycznym, leksykalnym i językoznawczym.

Celem mojego referatu jest analiza podręczników do nauki języka niemieckiego jako języka obcego z zakresu polityki i administracji wydawanych przez rodzime (polskie) i zagraniczne wydawnictwa.

Na przykładzie wybranych pozycji dokonam analizy ilościowej pod kątem dominujących i wiodących obszarów tematycznych występujących w tego typu materiałach dydaktycznych. W dalszej części referatu przedstawię trzy najczęściej występujące zagadnienia z zakresu polityki i administracji z uwzględnieniem formy oraz aspektów merytorycznych omawianych na wybranych poziomach biegłości językowej.

Interesują mnie nie tylko zagadnienia tematyczne, ale również specyfika ćwiczeń leksykalno-gramatycznych występujących w zaprezentowanych podręcznikach.

Prezentacja zawierać będzie również komentarz podsumowujący analizowane podręczniki zarówno z perspektywy glottodydaktycznej, jak również językoznawczej.

Emilia Wojtczak

Leksyka języków specjalistycznych (na przykładzie języka niemieckiego).

Specyficzna dla języka fachowego leksyka stanowi jeden z aspektów najbardziej odróżniających teksty specjalistyczne od tekstów tzw. języka ogólnego. Duże nasycenie terminologią, użycie wyrażeń nominalnych i inne charakterystyczne dla języka fachowego cechy sprawiają, że jest on odbierany jako bardziej konkretny, precyzyjny i ekonomiczny. W referacie podejmuje się próbę kompaktowej prezentacji specyfiki słownictwa fachowego i najważniejszych tendencji w niej obserwowanych. Omówione zostaną najczęściej używane w językach specjalistycznych części mowy (czasownik, rzeczownik, przymiotnik) i mechanizmy tworzenia wyrażeń fachowych i terminów. Ze względu na specyfikę języka niemieckiego najwięcej uwagi poświęca się złożeniom i derywatom. Kolejnym etapem będzie wyjaśnienie najważniejszych pojęć i zjawisk zachodzących w obrębie leksyki języków specjalistycznych, tzn. nominalizacji, terminu (termin motywowany/niemotywowany) procesu terminologizacji, systemów terminologicznych. Rozważania kończą uwagi dotyczące dydaktyki języków specjalistycznych, sugestie, jak można efektywnie wykorzystać świadomość i wiedzę nt. właściwości leksyki fachowej i mechanizmów nią rządzących w celu zoptymalizowania i zwiększenia efektywności procesów jej przyswajania, tj. rozumienia i produkcji własnych tekstów właściwych omawianemu obszarowi językowemu.

Joanna Woźniakiewicz

Problemy przekładu terminologii z zakresu techniki górniczej w tłumaczeniach na język włoski tekstów przewodników turystycznych.

Bardzo dobrze rozwijającą się w ostatnich latach branżą turystyczną, która na całym świecie cieszy rosnącą popularnością, jest turystyka kopalniana. Nasz kraj może się pochwalić znaczną liczbą udostępnionych do zwiedzania obiektów górniczych, które z roku na rok odwiedza coraz więcej osób, zarówno z kraju, jak i obcokrajowców. Opracowanie oferty dla turystów z zagranicy wiąże się z odpowiednim przygotowaniem językowym przewodników oprowadzających po kopalni oraz przetłumaczeniem materiałów informacyjnych. Dla tłumacza stanowi to spore wyzwanie, bowiem ma do czynienia z bardzo specyficznym tekstem oraz szczególną sytuacją komunikacyjną. Teksty te, co jest charakterystyczne dla języka przewodników turystycznych, zawierają terminologię specjalistyczną z wielu dziedzin, m.in. z zakresu techniki górniczej, geologii a nawet historii sztuki, oraz nazwy nacechowane kulturowo. W wielu przypadkach napotkamy słownictwo archaiczne, odnoszące się do zabytków kultury technicznej, które wyszły z użycia nawet kilkaset lat temu, a wraz z nimi ich nazwy. Często nie jest możliwe znalezienie ich odpowiedników w języku, na który dokonujemy tłumaczenia, a nawet nie byłoby to celowe. W referacie chciałam skupić się na problemach związanych z tłumaczeniem na język włoski słownictwa specjalistycznego z zakresu górnictwa na przykładzie

trasy turystycznej Kopalni Soli „Wieliczka” oraz wybranych przykładów z innych polskich kopalń. Przedstawione badania będą prowadzone w oparciu o korpus, który stanowią publikacje przewodników turystycznych w języku włoskim.

Aleksandra Zok-Smoła

... nigdy nie mów nikomu, jak się mówi w szkole. Kilka uwag o języku nauczycieli.

Tematyka wystąpienia oscyluje wokół zagadnień związanych z językiem nauczycieli. W toku wywodu w mniejszym stopniu podjęte zostaną kwestie związane z językiem dokumentów oświatowych – nacisk położony zostanie na sposób wypowiadania się i porozumiewania się tej grupy zawodowej. Omówione zostaną nie tylko praktyczne aspekty wykorzystania języka szkolnych dokumentów, lecz także wpływ języka używanego przez uczniów na wypowiedzi ich nauczycieli. Wskazane zostaną także kwestie związane z ewolucją języka grupy zawodowej wynikające z panującej sytuacji medialnej (a więc wpływ mediów na język nauczycieli).

WARSZTATY / PREZENTACJE

Jolana Idźkowska, Anna Żebrowska

How to energize your Business English classes?

In this workshop we are going to share our experience of teaching Business English at the University of Warmia and Mazury in Olsztyn. We will mostly focus on teaching large classes as this is our daily practice. Although such classes offer some advantages, for instance greater opportunities for creativity or students' interaction, they also present numerous challenges. One of these, and probably the most difficult to cope with, is meeting individual students' needs. Nevertheless, we intend to look at those needs and show how we can deliver material that is interesting and motivating for our students. We will offer some ready-made solutions and classroom activities whose aim is to help learners use vocabulary more effectively and productively as well as enable them to develop their communication skills more.

Moreover, in spite of the fact that Business English students are usually more willing to do some boring but useful topics than most students, they also need activities to help them get their energy levels up and simply relax. Therefore, we will suggest some Business English games, warmers and tasks that will be both enjoyable and beneficial for the students.

Finally, we will suggest useful sources which a teacher of any Business English course could use in his or her classroom.

Adam Dominiak

MOTIVE - EINFACH – KURZ – GUT

Jak przy niewielkiej ilości godzin na lektoracie języka niemieckiego sprawnie realizować kolejne zagadnienia tematyczne i fenomeny gramatyczne z poziomów A1, A2 i B1 w oparciu o nowy kurs intensywny dla dorosłych Wydawnictwa Hueber MOTIVE KOMPAKTKURS DaF

Kamila Łężniak

Fostering learner autonomy as the key to successful development of ESP courses based on authentic materials

The main aim of my workshop is to share experience gained over the last few years of working as ESP teacher at Jagiellonian University. Together with my post-graduate and PhD students, I have been developing EAP and Business English courses based solely on authentic materials and wish to present results of our work. I would like to pay particular attention to the importance of student engagement in the process of learning.

Working at the university I soon discovered that my students have fundamental difficulties with managing their own learning (goal setting, self-reflection, autonomous learning etc.). As learner autonomy has always been the area of my interest, I decided to engage my students in the process of course development and by doing so help them to become more autonomous- all by means of modern technology. The final result of our work is 3 courses that are student-centred, partly student-managed and accessible 24 hours a day. During the workshop participants will be shown how we built the courses, developed materials, managed them and monitored students' progress. I will also mention difficulties we came across.

Active participation on behalf of attendants is required as this workshop includes an element of pair/group work and open discussion.

Joanna Osipowa

Leksyka prawnicza na zajęciach języka rosyjskiego. Techniki aktywizujące w nauczaniu języka specjalistycznego

Nauczanie języka specjalistycznego jest nieodzownym elementem dydaktyki na zaawansowanym poziomie nauczania językowego. Na studiach filologicznych wprowadzanie języka specjalistycznego może stanowić dodatkową trudność, gdyż uczący się nie są ekspertami w danej dziedzinie. Celem zajęć jest zatem takie przybliżenie języka specjalistycznego, by jego przyswajanie było łatwiejsze i efektywniejsze. Dlatego ważne jest opracowanie szeregu ćwiczeń aktywizujących, które z powodzeniem można wykorzystać na zajęciach. Aktywizujące metody nauczania pomagają w bardziej skutecznym nabywaniu kompetencji językowej,

komunikacyjnej, jak również społecznej. Celem autora referatu jest omówieniem takich ćwiczeń na przykładzie leksyki prawniczej. Dodatkowo, niektóre techniki aktywizujące pomagają rozwijać autonomiczność studenta, co również ma istotne znaczenie w procesie nauczania. Do technik aktywizujących wykorzystanych na zajęciach autor zalicza między innymi gry i zabawy oraz techniki teatralne. Wykorzystanie rozmaitych technik sprzyja również łatwiejszemu opanowaniu i utrwalaniu nowo poznanego materiału. Należy również podkreślić, że wprowadzanie języka specjalistycznego na studiach filologicznych jest pożądane przez samych uczących się, którzy w opanowaniu języka specjalistycznego (z różnych dziedzin) widzą zwiększenie swoich szans na rynku pracy.

Kamil Petryk

ESP Competitive Advantage

In a competitive ESP market constant professional development is a must. Therefore, in this workshop I would like to look at the ways a business English teacher might gain a competitive advantage. There will be 3 main areas of my focus:

- Improving ESP-specific skills – needs analysis, "client approach" etc.
- Applying methodologies that are most effective in an ESP classroom
- Developing an understanding of the basic business concepts and practices

I would also like to give a brief outline of FTBE (First Certificate for Teachers of Business English) - a qualification for those who might want to diversify into business English or simply expand their teaching experience and improve the CV.

Anna Rosół

Kompetent kommunizieren im Beruf. Jak efektywnie komunikować się w języku niemieckim na gruncie zawodowym?

Warsztaty mają na celu pokazanie jak efektywnie komunikować się w języku niemieckim na gruncie zawodowym oraz co może być pomocne w osiągnięciu tego celu, zarówno dla uczącego się, jak i nauczającego. Przedstawione zostanie klika podpowiedzi, które pomogą lepiej i pewniej wejść w życie zawodowe.

Ewa Rot-Buga

Specjalistyczne wydawnictwo jeździeckie - wyzwania dla tłumacza i redaktora

Celem warsztatów "Specjalistyczne wydawnictwo jeździeckie - wyzwanie dla tłumacza i redaktora" jest ukazanie w praktyce, z jakimi problemami muszą zmierzyć się tłumacz i redaktor, przygotowując edycję książki oraz jakimi kompetencjami muszą dysponować. Podczas warsztatów wspólnej analizie zostanę poddane wybrane fragmenty tekstów hipologicznych (oryginał, przekład przed redakcją i wspólna redakcja). Zwrócimy uwagę na kłopoty związane ze specjalistyczną terminologią naukową, ale też żargonem jeździeckim i związanym z tym dysonansem stylistycznym, który może powstać w przekładzie, przedyskutujemy problem terminów nie mających w języku polskim dobrych lub żadnych odpowiedników, spróbujemy zidentyfikować strategie (często wiodące na manowce) w tłumaczeniu fragmentów niejasnych, poszukamy odpowiedzi na pytanie, co to znaczy "dobrze" przełożyć i zredagować specjalistyczny tekst z zakresu hipologii i jak to zrobić.

Rajmund Sawka

Mobilnie znaczy skutecznie

Portal edukacyjny eRepetitio to projekt planowany od lat, szczęśliwie zrealizowany w wyniku chwilowego przypływu wolnego czasu. Prezentacja przybliża tematykę nauki mobilnej i zastosowania eRepetitio jako specjalnej aplikacji utrwalającej nabywaną wiedzę, zaprojektowanej z myślą o cyfrowym pokoleniu naszych uczniów i studentów. Zastanowimy się, jak dla celów edukacyjnych wykorzystać obecność i zachowania młodzieży w sieci oraz jak kształtować relacje i współpracę między nauczycielem a uczniem w rzeczywistości wirtualnej.

Grzegorz Śpiewak

What's the use of English to a modern professional?

The answer to such a question might seem obvious. After all, one can hardly imagine a modern professional with no command of English, the global lingua franca of professional people. But this is precisely where this session comes in: given that everyone – in business at least – seems to have acquired some English at least, the mere fact one can get by in it is hardly an advantage any longer…

In this session I want to take this as my starting point and argue that as modern English language teaching professionals we can meet this challenge by augmenting our course offer with a range of extra-linguistic 'soft' skills that can be developed in and through English. We'll explore a range of such 'soft' or 'people' skills and sample several activity types that can be taken straight into your professional / business English classroom the next day.

Joanna Trzęsiok

Poczytaj sobie komputerze, czyli o metodach statystycznej analizy tekstu

Wobec powszechnej informatyzacji życia oraz gwałtownego wzrostu gromadzonych i przechowywanych informacji, zaproponowane zostały metody pozwalające na przetwarzanie i analizowanie tych zasobów. Ponieważ jednak wiele z tych informacji to dokumenty tekstowe, to również konieczne było stworzenie narzędzi umożliwiających automatyczną analizę tekstu. Uczestnikom warsztatów przybliżona zostanie koncepcja eksploracyjnej analizy tekstu (text mining), jak również wybrane metody statystyczne wykorzystywane do tej analizy. Przedstawione narzędzia będą ilustrowane przykładami opracowanymi w darmowym, ogólnodostępnym programie do obliczeń statystycznych R.

Michał Trzęsiok

Ankietologia - ,,półprzewodnik" po metodologii badań ankietowych

Przedstawione zostaną metodologiczne aspekty tworzenia, przygotowania i realizowania badań ankietowych, ze szczególnym uwzględnieniem technicznych zagadnień związanych z wykorzystaniem dobrych i darmowych narzędzi informatycznych. Omówione zostaną kolejne etapy badania ankietowego, zaczynając od precyzyjnego określenia celu badania, przez konstrukcję pytań, tworzenie kwestionariusza, wykorzystanie internetowych narzędzi wspomagających zbieranie danych ankietowych, pilotaż, sprawdzanie rzetelności narzędzia badawczego, weryfikację poprawności konstrukcji narzędzia, aż po wybrane metody analizy danych ankietowych. Zaplanowane wystąpienie nie będzie wyczerpującym kompendium wiedzy teoretycznej z zakresu badań ankietowych, lecz ukierunkowane będzie na praktyczne, wybrane problemy związane z przeprowadzaniem tego typu badań.